

Els Tocabolres a l'Hospitalet

Autors del text
Il·lustració de portada
Il·lustracions interior

Fotografia i autor

Correcció lingüística
Impressió
Disseny legal
ZIMBY

Xèlia Costa
Adela Sendra
Adela Sendra i Javier Andrés,
alumnes de l'Escola d'Arts Plàstiques
i Disseny Josep Serra i Abella de l'Hospitalet
Carne Conalada i Ramon Corià,
professors de l'Escola d'Arts Plàstiques
i Disseny Josep Serra i Abella de l'Hospitalet
Anna Simó
Offset Color
IIIHL-35.344-97
84-922206-1-9

L'HOSPITALET de ESCOLA

L'HOSPITALET de ESCOLA, Conèixer l'Hospitalet és un projecte que vol incidir en un millor coneixement de l'entorn i del medi a partir del disseny curricular de les Ciències Socials plantejat en la Reforma Educativa. El projecte està format per un conjunt de materials didàctics per a ser treballats a Educació Infantil, Primària i Secundària, més una proposta de Ruïnes Urbanes, *L'Hospitalet Pas a Pas*. Complementem aquesta materialitat amb llibre de lectura, una guia didàctica de música i un disc compacte, una carpeta de pèl·lula, un joc de simulació i la tirada Miriam. Aquests elements de suport han estat pensats per tenir una màxima llegibilitat fora del marc escolar, entre el conjunt de ciutadans i ciutadanes.

Direcció i coordinació

Gestió del projecte

Col·laboracions fotogràfiques

Secretaria tècnica i fotografies

Campaña comunicació

Disseny imatge gràfica
Supervisió tècnica gràfica

José Corià, Marcel Pujol
i Montserrat Parallé,
del Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Carne Alzaga, Montserrat Company
i Joaquim Corià,
d'El Casal, Moviment d'Esenyaires
Montserrat Parallé,
del Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Manuel Domingo i Xavier Trolls,
del Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Rosa Guzmán,
del Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Grup d'activitats i coordinació
del Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Berret Casu, Estació de Disseny
Laberint, imatge i comunicació SL.

Conèixer l'Hospitalet

Els Tocaboires
a l'Hospitalet

EL LLARG VIATGE

DE LA FAMILIA TOCABOIRES

CAP A LA GRAN CIUTAT DE

L'HOSPITALET DE

LLOBREGAT

Heu de saber i entendre, i entendre i saber, que, al nostre país, des d'aquells temps que els arbres cantaven, les unces es mesuraven i els ocells tenien dents, hi viu un gran nombre d'éssers fantàstics de tota mena: bruixes, fades, goges, esperits dels boscos, virolets i manairons, encantades i dones d'aigua, gegants, nans, i tot un caramull de personatges molt i molt misteriosos. Fa unes quantes anyades tots ells tenien un lloc destacat als contes i rondalles. Però avui les nenes i els nens s'estimen molt més contemplar per la televisió pel·lícules sobre galàxies llunyanes, guerres de l'espai i naus interplanetàries, d'aquestes que solquen l'univers per tal de poder arribar a planetes exòtics i fer de les seves, que no pas sentir explicar les velles narracions de les àvies i dels rebesavis.

Els Tocaboires pertanyen a una antiga família de nerets i neretes establerta, des de fa més de mil anys, en els nostres boscos pirinencs i prepirinencs. No se n'ha sentit a parlar gaire —fins ara— ja que no han pogut ésser observats més que per persones escollides, privilegiades, esperits sensibles i mereixedors de revelacions tan destacades.

Els nerets i neretes —també anomenats neretons i neretones— són una mena de follets, encara que tenen fama de no comportar-se de forma tan entremaliada i maliciosa com els follets. Contenen que aquets éssers, per tal d'evitar qualsevol perill, acostumen a quedar-se quietes entre els matolls de neret —els seus barrets són del color de les flors d'aquest arbust— per tal de passar desapercebuts. I, és clar, d'aquí els ve el nom genèric. Certament, els nerets i les neretes de les nostres contrades sempre han estat humils i modestos. Han tingut, fins ara, actuacions poc espectaculars, i mai no han estat tractats, literàriament, com calia. En canvi, com els amants de la lectura ja deuen saber, els diversos follets dels glaçats països nòrdics —allà on els hiverns són llargs i silenciosos, les primaveres ufanoses i esperades i els estius, breus— han rebut sempre una atenció molt important per part dels inventors i explicadors de rondalles. Entre les boires dels seus boscos s'han materialitzat un munt d'històries que, primer vora la llar de foc i després al costat d'una bona estufa, han anat passant de pares i mares a fills i filles, i d'avis i àvies a nèts i nètes.

Per tal de conèixer una mica més tots aquests personatges, propers a nosaltres, en aquesta història ens centrarem en la família Tocaboires, i, sobretot, en els fets i somnis d'una d'ells: la Xim, la nostra protagonista. La família de la Xim Tocaboires habitava en una roureda del Berguedà, a prop d'on neix el riu Llobregat, en un indret tranquil, allunyat del brogit i dels grans centres d'estiuatge. Encara que, avui dia, els cotxes arriben gairebé a tot arreu, i si no hi arriben ja ho fan les motos de trial, i els vehicles tot-terreny, i els voladors amb ala delta, i els boletaires afeccionats, i...

Doncs, vet aquí que un estiu xafogós, de no fa pas gaires anys, a causa —potser— d'una cigarreta mal apagada, de les restes d'alguna costellada familiar, o qui sap si de la bogeria transitòria d'algun piròman, es va provocar en aquells boscos tocaboïrans un immens sidral de focs artificials, que rosti, en poques hores, aquella roureda acollidora.

La família Tocaboires, que vivia plàcidament en l'interior de les arrels d'un d'aquells arbres centenaris, encara va tenir la xamba de poder sortir rabent de la seva llar, avisada amb urgència per un parell d'esquirols del veïnat.

Així fou, més o menys, com es trobaren els cinc germans Tocaboires —tres noies i dos nois—, juntament amb els avis materns i els pares, —els altres avis habitaven i habiten, encara, vora els cims més alts del Pirineu—, sense llar, disposats a començar de nou, encara que calgués partir de zero. Al principi els acolliren amics i parents. Les branques Tocaboires són abundoses, i els nerets, en general, tenen un tarannà hospitalari, una gran solidaritat entre ells.

Podien haver esperat que el bosc es refés. La vida dels nerets és molt més llarga que no pas la nostra, i la terra nadiua sempre és la terra nadiua. Però, després de viatjar una mica pel país, seguint més o menys el curs del riu Llobregat, en direcció cap al sud, es van anar a instal·lar al Parc de Can Boixeres, al cor de l'Hospitalet de Llobregat, vora la gran ciutat de Barcelona, entre blocs de pisos i escoles que s'han fet famoses per les trapellereries dels seus estudiants.

Costa d'entendre que a persones tan poc amants de les multituds com són els nerets se'ls ocorregués d'anar a raure en un lloc tan singular. Però heu de saber i entendre que molts nerets i neretes s'han anat establint a la vora de les grans àrees industrials, des de fa ja alguns anys. Han aprofitat parcs i jardins, noves zones verdes i placetes. Aquests personatges ja no són com els d'abans, tenen idees noves, volen obrir-se camí entre els humans. I, ben mirat, queden pocs llocs realment tranquils, a Catalunya.

A la família Tocaboires, des de fa algun temps, se sotmeten a votació totes les propostes i decisions. Això ha estat una idea del jovent. Amb aquesta estratègia, com que són majoria, per poc que es posin d'acord, sempre guanyen. Els Tocaboires joves es diuen Xam, Xem, Xim, Xom i Xum. La Xim, la Xam i la Xum són noies i, els altres, xicots.

El dia que van debatre el tema cadascú s'esforçava a argumentar les seves raons.

—Ja és hora —deia la Xam— que les neretes i nerets ens deixem estar de boscos i muntanyes, ocellets i mussols, i que anem a veure tot allò que passa a les grans ciutats...

—Ben mirat —feia la Xum—, de seguretat, no n'hi ha pas enlloc. Tothom viatja amb cotxes, motos, autocars, fins i tot amb avionetes. Els éssers

humans envaeixen els racons més impensables, així que val més saber ben bé de quin mal hem de morir.

—Hi ha una qüestió de prestigi—deia la Xim. Crec que ningú no creu ja en follets ni en neretes, en nans ni en fades. Els nens i nenes es malfien de nosaltres. No volen sentir parlar de la nostra existència, ni dels nostres afers. Les nostres aventures els deixen indiferents... Cal que, d'alguna manera, ens coneguin.

—A mi no em sembla pas malament la idea, ho podríem provar—feia en Xim. Allà hi ha més llocs per anar a aprendre coses noves, per modernitzar-nos...

Fins i tot l'àvia Kima s'animava amb la conversa. Deia que calia fer un cop de cap, intentar-ho. Era una iaia molt oberta a les noves maneres de pensar i de viure.

—No hi tindrem res a pelar—es planyia l'avi, una mica dolgut. Amb aquesta història de la democràcia i les votacions sempre guanyen els ximpls. En els meus temps allò que deien els vells era respectat i es feia, per barbes. Ara no es té present l'experiència, l'edat. Bé, ho provarem, ho provarem... Sempre hi haurà un raconet on em pugui retirar, si cal. Només voldria un indret solitari en algun bosc o cim de muntanya, per quan estigui ben tip d'aquesta mena de provatures.

Els pares eren, també, contraris a anar cap a les ciutats del sud. El pobre Timet Tocaboires —el pare— no ho veia gens clar, però es trobava en una posició molt delicada. Quan era jove el manaven els seus pares i ara gairebé el manaven els seus fills. No era un neret amic de polèmiques, ni de discussions, així que deixava dir als altres. Era molt tranquil i tothom assegurava que, amb aquell caràcter, podria viure milers i milers d'anys.

La mare, la Sila, rondinava força, mai no estava d'acord en res, però era inútil que s'esforcés a fer-se escoltar, perquè els fills i les filles gairebé ni li deixaven ficar cullerada. Així doncs, es va consultar amb altres famílies de nerets, que ja tenien l'habitatge establert a les arrels d'arbres més o menys urbans, es va sol·licitar informació urgent a l'oficina de turisme dels neretons, sobre les possibilitats que oferien les poblacions properes a Barcelona, i després de visitar molts indrets i fer nombroses anades i vingudes, es van decidir per una immensa bellaombra. Una bellaombra que es trobava a prop d'una font, al Parc de Can Boixeres, vora l'escola de Can Bori, a l'Hospitalet de Llobregat.

I la família Tocaboires, muntada sobre unes quantes guineus i llebres que feien serveis regulars de viatges per a neretes i nerets, carregada amb unes quantes rampoines que havien pogut salvar de la desfeta, va emprendre un llarg viatge, seguint el curs del riu, per racons i senders que encara conservaven una mica de silenci i solitud, cap a zones més urbanes i sorolloses, cap al futur.

El Parc de Can Boixeres és força gran. Es tracta d'una agradable zona de lleure que tenen a prop els habitants de diferents barris de l'Hospitalet. I, fet i fet, com que per a un neret o nereta les distàncies sempre són molt més dilatades que no pas per a nosaltres, els humans, la família Tocaboires el va trobar força gran i agradable.

El Parc és enjardinat, però conserva algunes zones d'aire feréstec i muntanyenc; hi podeu trobar oms i til·lers, tarongers agres, catalpes, paulònies, xicrandes, àlbers, pollancrees, lletoners, eucaliptus, pins de tota mena, palmeres, oliveres, arbres de l'amor i garrofers... La seva fauna es limitada però diversa: aus, mamífers amfibis, insectes, rèptils, aràcnids... Hi ha aigua abundosa i matolls florits gairebé tot l'any, i també amagatalls i racons on els animalons poden fer nius, caus i llodrigueres.

Quan la família Tocaboires va haver trobat l'arbre que els convenia, i que havia escollit per referències, es va dedicar, amb molta diligència, a posar a punt la seva nova llar. Uns feien els mobles, d'altres buidaven una mica les arrels per tal d'obtenir espais amplis i polits. Calia cosir cortinatges, teixir catifes, arreplegar tota mena d'objectes necessaris per al bon funcionament de la casa.

Com en un rusc molt ben organitzat, i considerant que comptaren amb l'ineestimable ajuda de molts altres neretons i neretones, en pocs dies aquell lloc va presentar un aspecte d'allò més agradable. Feia aquella flaire de nou, barreja de fusta, pintura i roba neta, que resulta tan bona d'olorar. En un tres i no res tot va ser a punt de solfa. Hi mancaven encara aquells petits detalls, fruit de la vida diària, que identifiquen per ells mateixos els habitants d'una casa i ens donen una idea de la seva manera de fer, de la seva personalitat.

La solidaritat del poble neret es va manifestar una vegada més. Si el foc havia deixat sense res els pobres Tocaboires, els nombrosos regals que van rebre de tot arreu ompliren a vessar les cambres del nou habitatge. Nerets i neretes de tot el país, i de l'estranger, els feren arribar plats i olles, teixits i ansats, tupins i coladors, llibres i revistes, instruments de música, flassades, pintures, joguines, tasses per al cafè, te o xocolata, ampolles de licors boscats, dolços i galetes de tota mena, sacs de blat, de glans, de llavors de flors minúscules, gairebé de tot!

Í així es va iniciar, amb optimisme i esperança, una nova etapa en la vida de la família, en una època decisiva per a l'esdevenidor del jovent Tocaboires, disposat a començar ben aviat a decidir sobre el seu futur i sobre el paper que hauria de representar en la societat dels nerets i neretes del futur. El que ningú no sabia, encara, era que l'escola de Can Bori, a tocar del Parc, s'havia fet molt famosa a causa del tarannà actiu dels seus alumnes i de la resignació i paciència, il·limitades, del seu professorat.

ALGUNES COSES MÉS

SOBRE LA NISSAGA DE

LA FAMÍLIA TOCABOIRES

I SOBRE LA SEVA NOVA

VIDA A LA CIUTAT DE

L'HOSPITALET

Encara que no se sap ben bé del cert, a causa de la longevitat dels nerets i neretes i a la barreja de veritat i de llegenda que hi ha en tot allò que s'hi relaciona, asseguren els experts que el cognom de «Tocaboires» els vé de la gran capacitat que ha tingut sempre aquesta família per imaginar i somniar. És un motiu molt antic, que es perd en els temps en els quals les coliflors caminaven pel món, i que per alguna cosa el deuen portar. I és que els cinc germans són Tocaboires per partida doble, ja que tant el pare com la mare es diuen així.

A la família hi ha hagut escriptors famosos, artistes de tota mena, innovadors importantíssims. L'avi havia estat un bon dibuixant i un pintor remarcable. L'àvia era una brodadora excepcional. Actualment, però, ni l'un ni l'altra no es poden dedicar gaire a aquestes tasques, ja que els falla una mica la vista i són molt tossuts i no es volen posar ulleres de cap de les maneres.

La mare, na Sila Tocaboires, és poetesa. Fa poemes per a totes les celebracions que calgui: casaments, naixements, aniversaris... I en Timet Tocaboires, el pare, és l'únic que no té, com si

diguéssim, vena artística. En Timet és neretó apotecari, té cura de preparar tota mena de medicines, xarops, unguents i píndoles, que els doctors i doctores li encomanen de fer. Es una feina artesanal i molt delicada. Ell és l'artífex de tot el procés, des que va a buscar les plantes, aigües o minerals necessaris fins a convertir tot plegat en allò que cal: un bon remei per a cada ocasió, per a cada malaltia. En aquesta feina, però, encara que no ho sembli, també hi posa molta inspiració i creativitat. Els seus xarops són de tons cristal·lins i lluminosos, irisats i brillants. Les seves píndoles semblen maragdes, robins, topazis. Tenen una olor agradable i un gustet inesperat, sorprenent i saborós. Els fills i les filles encara són joves, no tenen decidit del tot allò que faran. Segons els avis, són una bona trepa de ganduls, però ja se sap que la gent gran acostuma a trobar moltes pegues al jovent. La veritat és que, quan cal, són responsables i treballadors, com ho demostraren en el muntatge de la seva nova llar.

En Xem tira a pintor, a dibuixant, com l'avi. Els neretons pintors han de saber pintar tota mena de coses: parets, cels, gespes, flors, robes, somnis... És una tasca difícil, compromesa. L'avi n'hi podria ensenyar una mica, però l'home té poca paciència. Els pares d'en Xem han decidit enviar-lo a les classes del mestre Blai Arc de Sant Martí, que té un discret estudi al Parc de l'Alhambra, no massa lluny de l'Escola d'Arts i Oficis dels éssers humans hospitalencs.

En Xom vol ser mestre d'infants nerets. També té una certa tirada a la poesia i la narrativa. Els avis asseguren que no li veuen prou caràcter per educar la quitxalla nereta, que, com l'humana, cada dia és més entremaliada, i malcreienta, però ell no es desanima. Al Parc de les Planes, sota les arrels d'unes robinies esveltes, que per la primavera s'omplen d'olorosos penjolls de flors blanques, s'hi està instal·lant l'Escola Superior d'Educadors Nerets (ESEN), i allà és on haurà d'anar cada dia en Xem, si és que vol arribar a ser un mestre com cal.

Les noies són molt agosarades, molt modernes. La Xam vol ser directora de cinema i televisió. Hi ha, però, un gran problema. El poble neret no disposa, ara per ara, d'aquests avenços en el món de la imatge. Ella assegura que lluitarà per tal d'aconseguir la implantació de les noves tecnologies de la comunicació entre els seus.

La Xum vol ser actriu de teatre. I també de cinema i de televisió, és clar, si és que algun dia, com vol la seva germana, les noves tecnologies arriben al món mític i ancestral dels éssers fantàstics. El teatre, però, és actualment l'única distracció important de què disposen, però només se'n fa de tant en tant. En aquestes ocasions excepcionals es produeixen molts viatges i excursions organitzades de neretons i neretones de tot arreu que van a veure la funció. Normalment són tragèdies sobre fets molt antics de la seva història. O bé comèdies de riure, en les quals els humans sempre resulten enganyats pels nerets d'una manera molt divertida.

També li agrada cantar, a la Xum. Però desafina força i provoca pluges inesperades quan entona alguna cançoneta. Ella té molta voluntat, creu que tot és possible quan es desitja amb constància i entusiasme. La família li ha dit que la deixarà anar a l'Escola d'Art Dramàtica del Parc de la Marquesa, una escola modesta, construïda en l'interior de les arrels d'un pi esponerós. L'Escola organitza silencioses excursions al Teatre Joventut i al del centre Catòlic de la Rambla Just Oliveras per tal de veure —i potser copiar— les obres que agraden als humans.

La Xum, a més a més, també vol introduir-se en el món de la moda i arribar a canviar l'estètica de nerets, follets, bruixes, fades i nans. Segons ella assegura, tota la vestimenta dels personatges del món de la fantasia està ben passada de moda: barretets de punxa, vestidets de franel·la de coloraines, sabatetes del mateix color amb picarols, escombres voladores, varetes estelades... Potser té raó, però, algú pot arribar a imaginar que uns personatges tan antics, tan conservadors, amb les seves tradicions de segles, acceptin canvis tan radicals i revolucionaris?

Per fer tot això que volen fer, les noies Tocaboires ho tenen, evidentment, molt pelut. Però, per sort, el món neret compta, des de fa uns quants anys, amb un personatge extraordinari: na Xineta Raulins, una nereta emprenedora i decidida que ha creat l'Institut d'Accés a les Noves Professions Orientatives (IANPO), i que es dedica a ficar-se claudesminant pels llocs on els humans aprenen, o practiquen, tota mena d'activitats modernes d'última hora.

Na Xineta Raulins aplega els grups de jovent amb inquietuds de tota mena i els introdueix en indrets estratègics, per tal de fer-

los aprendre el que calgui. Després intenta aplicar tot allò que s'ha estudiat a l'àmbit neret. Per ara s'ha estudiat molt i s'ha realitzat poc, la veritat. Però el conjunt de la societat nereta té posades moltes esperances en aquesta iniciativa.

La Xim Tocaboires, ara per ara, és l'ovella negra de la família. No sap què vol fer, més aviat no vol fer res de res. No mostra preferències per cap cosa en concret. La seva màxima aspiració consisteix a passejar tot el dia amunt i avall, mentre xerra amb animals de tota mena, fent trapelleries i encetant conflictes amb tot aquell que li ho permet. I, sobretot, li agrada molt badar, badar per tot arreu, especialment per tots els racons i raconets d'aquesta immensa i populosa ciutat de l'Hospitalet, que ara és la seva.

La família pensa que potser canviarà, amb el temps. Diuen que es deu assemblar a un avantpassat mític, que de ben jovenet es va amagar dins d'un vaixell de vela —un bergantí o una fragata— amb l'ajuda d'un parell de ratolins poc recomanables. Aquest neret se'n va anar a fer les Amèriques, per tornar més arruïnat que abans i haver de guanyar-se la vida recitant romanços en vers per l'immens món, acompanyat d'una musaranya que feia tota mena d'acrobàcies.

Ningú no sap ben bé del cert si aquest Tocaboires, a qui les llegendes anomenen «Tocaboires Tocacampanes», existí en realitat, o bé si tan sols forma part de tota la mitologia que el poble neret ha anat bastint sobre el seu passat. De documents escrits sobre ell no n'hi ha pas cap. Però les rondalles, els poemes, les cançons i les històries que passen de pares i mares a fills i filles, i que s'expliquen als menuts quan no es volen menjar les farinetes

de gla de roure, estan esquitxades d'anècdotes i d'acudits sobre aquest personatge.

I també es poden trobar, en la parla habitual i quotidiana dels neretons i neretones, gran nombre de refranys que hi fan referència, com ara: «Acabaràs com el Tocacampanes, que inventava cent mentides cada dues setmanes», o com el que diu: «Si no tens seny acabaràs com el Tocaboires Tocacampanes, que va anar a fer les Amèriques i en va tornar amb la cua entre cames».

Doncs bé, sembla que la Xim va per aquest camí. Inventa històries inversemblants, aventures extraordinàries que explica com si fossin certes, com si les hagués viscut ella mateixa. El resultat és que quan explica una veritat ningú no se la pot creure gaire.

Quan els germans i germanes se'n van cap a escola, muntats en guineus, llebres, ratolins diligents o esquiroles saltadors que els proporcionen un servei de transport molt eficaç, ella surt també de casa, amb ànim, segons explica, de meditar sobre el seu futur. La família encara està molt ocupada amb la nova llar, o amb la feina habitual de cada dia, i fa els ulls grossos, la deixa fer, perquè, en realitat, tampoc saben massa què dir-li.

Ella, que no sembla disposada a posar seny, per ara, vagareja pel Parc de Can Boixeres, on inventa dispositius sofisticats i inútils, com ara un fil de teranyina lligat a molles de pa per tal de fer bromes una mica pesades a les pobres formigues que, quan s'han atansat amb gran esforç a les molletes, les veuen desaparèixer ràpidament i es pensen que són víctimes d'alguna visió parapsicològica.

Una altra activitat a la qual la Xim dedica moltes i moltes estones és la d'estirar-se panxa enlaire, tot mirant el cel, que per a ella és immens. Contempla els núvols flonjos, de cotó flux, que canvien de forma, els estols d'ocells que passen de tant en tant, imagina que és la protagonista de situacions singulars, d'aventis meravelloses, de viatges excepcionals. I és que la Xim Tocaboires no es vol conformar a fer les Amèriques, com el seu avantpassat, sinó que voldria pilotar naus que naveguessin per la celstia, i explorar móns inconeguts, o bé trobar éssers com ella, follets o neretes de formes estranyes i d'idees extravagants, i boscos d'arbres de coloraines damunt planetes daurats. Explorar astres meravellosos on, potser, hi podria viure l'amor de la seva vida, un cavaller neret misteriós i ben plantat, que tingués el do de volar com els ocells i que es pogués desplaçar pels aires com una oreneta viatgera, com una cigonya de vol suau. I és que la Xim Tocaboires, en el fons, és una romàntica abrandada.

**LA XIM CONEIX, PER
ATZAR, UNS HOSPITALENCS
I HOSPITALENQUES D'ALLÒ
MÉS SINGULARS:
LA COLLA DEL BORINOT**

Un mati assolellat la Xim Tocaboires contemplava amb molta atenció les evolucions d'un pit-roig que saltironejava prop d'una font, quan, de cop i volta, tingué un ensurt inesperat. Pel camí, riallers, s'acostaven dos nens i dues nenes, amb ànim de realitzar una cacera molt especial. Precisament la cacera era el seu tema de conversa i allò que desvetllà l'atenció de la Xim.

Les dues nenes eren una mica més altes que els xicots. L'una era molt prima, d'un cabell ros tirant a panotxa. L'altra era grassona, amb un nas arremangat, cabell bru i arrissat, i una cara molt riallera. Els nois també tenien la seva personalitat. Un era menut i ros, amb ulleres de científic i orelles de pàmpol. A la Tocaboires, que era una psicòloga intuïtiva, li féu l'efecte d'aquesta mena de personatges que es deixen endur una mica per les circumstàncies i pels companys, que mai no prenen grans iniciatives, però que gairebé sempre es troben enmig de tots els sidrals. L'altre noi era espigat, i amb un aire de ser nerviós i belluguet, un cul d'en Jaumet, un argent viu. La Xim s'hi va sentir identificada sobtadament i unes vibracions especials van posar el seu petit cor en moviment. I és que aquell xicot semblava

ben bé el rei de les entremaliadures. En definitiva, una ànima bessona de la seva.

—Però, per a què les voleu, les sargantanes? —insistia la nena del cabell panotxa.

—Dona, doncs per fer enveja al Toni. No recordes que ell en va arribar a arreplegar més de quinze? Nosaltres hauríem d'arribar ben bé a les vint-i-cinc... —replicava l'ànima bessona de la Xim.

—Però —insistia la noieta— les sargantanes estan tan tranquil·les, no ens destorben, no veig la necessitat de destarotar-les. Encara els podríem esquinçar la cua, pobretes.

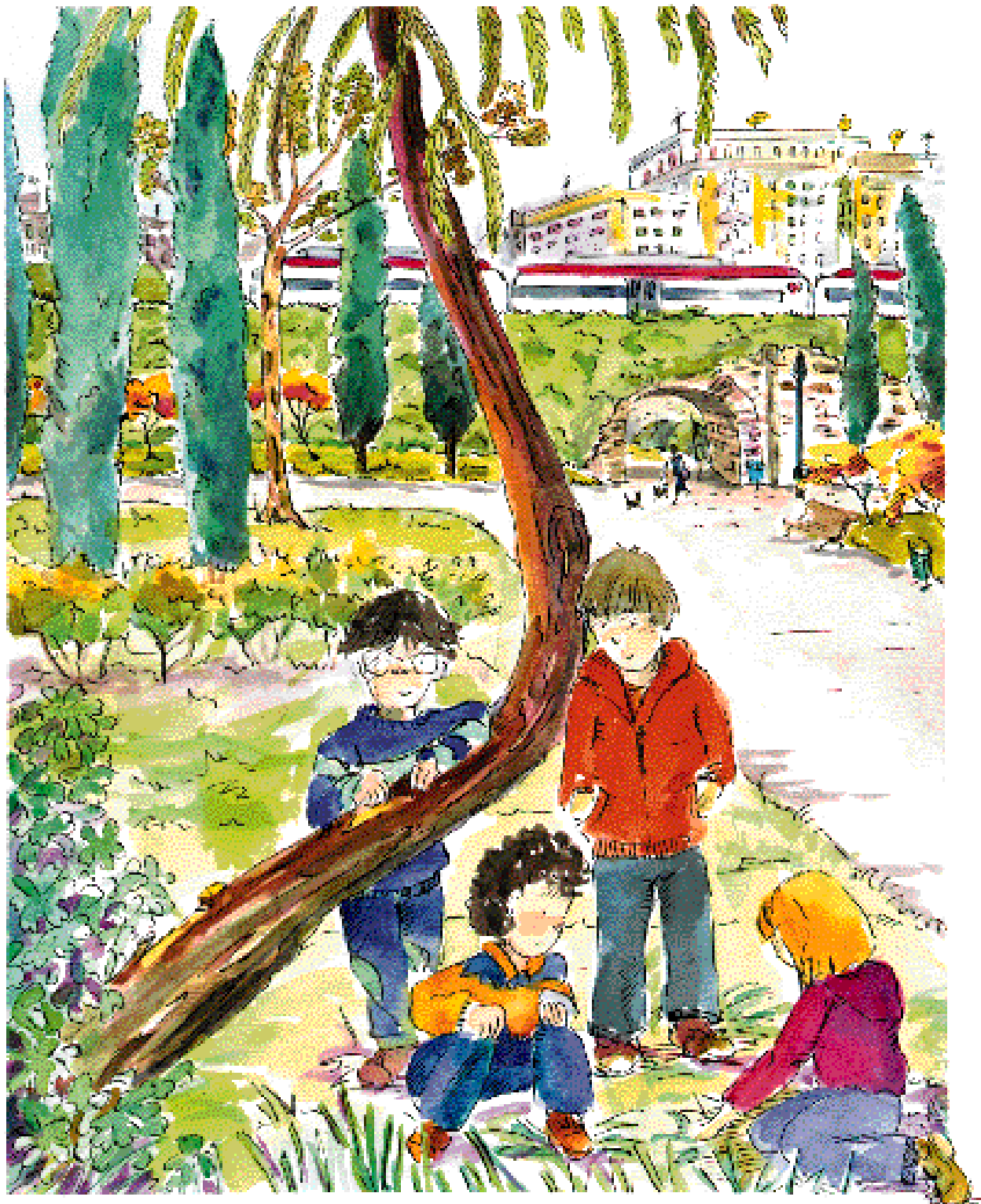
—Això rai! Ja els creix, després, la cua. I si alguna s'escaguitxa, no hi fa res. Si en sobren, de sargantanes. A Can Boixeres n'hi ha milions. Fins i tot diria que n'hi ha massa. N'hi ha tantes que podrien arribar a constituir una plaga. Encara faríem una tasca científica. Podem contribuir a mantenir l'equilibri ecològic, les volem per estudiar-les, no?

La Xim estava meravellada. Quina manera de parlar! Amb aquella dialèctica ella podria convèncer tota la seva família de qualsevol cosa, amb una gran facilitat.

—Oh, oh, oh, no em sembla gens raonable, tot això —protestava la rosseta.

L'altra nena, mentrestant, no semblava seguir la conversa ni el diàleg. Observava incansable el terra del Parc, a la recerca, ben segur, de tresors ocults. El noi de les orelles grans contemplava amb curiositat un parell de mosques vironeres que feien vol acrobàtic i anava dient que sí a tot el que explicava l'altre xicot. Distreta amb la conversa, la Xim no va poder evitar el perill que l'encalçava. La moreneta va estirar la mà, i abans ella no s'adonés de res ni pogués reaccionar, abans de poder conèixer el final de la discussió sobre la necessitat o no de procedir a la cacera de sargantanes, la xicota ja l'havia engrapada, amb un gest precís, segur, que revelava la caçadora experta, eficaç i ràpida.

—Òndia, una doneta esquitx! Mireu que m'he trobat a terra! —va dir la nena, mentre mostrava als altres el caparró de la Xim, que sobresortia d'entre els seus dits, fent una cara d'angoixa que resultava gairebé

còmica. La resta de la colla oblidà breument la conversa anterior i es dedicaren a contemplar, meravellats, la Xim, que espeternegava amb fúria, mentre la seva caçadora la tenia agafada pel clatell, com si fos un gat, sense massa miraments.

—Deixeu-me anar! Deixeu-me anar!

—Una mutant, una extraterrestre, un monstre! —xisclava el de les ulleres, que fins aleshores havia semblat estar als núvols, i que era el més espantat de tots. I sense més ni més va començar a emetre uns alirets esgarrifosos i aterrits. La panotxa li va clavar un clatellot moderat i el va renyar, amb una ponderació adulta.

—Calla, psss... crec que no hauriem de fer tant d'enrenou ni de soroll. Si se n'assabenta la policia o algun científic encuriósit ens prendran «això», i ho faran servir per a investigacions serioses. Possiblement la tallaran a trossets i li trauran les vísceres, pobrissona.

—Oh, sí, faran el mateix que nosaltres vam fer amb aquella sardina del laboratori, una dissecció! —exclamà l'espigat, que semblava, fins i tot, entusiasmar-se amb aquella idea.

—Deixeu-me!!! —bramava la Xim, molt enutjada, perquè ja s'imaginava estossinada per científics d'aspecte sàdic i malèvol. Aleshores va reaccionar amb rapidesa. Nyaca! Clavà queixalada a la mà de la nena, i aquesta, sense voler, sense poder-ho impedir, no va tenir més remei que deixar-la en llibertat provisional, obrint els dits ràpidament, mentre feia un curt xisclat.

—Ai!!! Es perillosa!!!

La Xim, alliberada, va aprofitar l'avinentesa per arrencar a córrer, cames ajudeu-me, fins a situar-se sota uns matolls de pitòsporom força ufanosos, ja que en el parc, de neret, no n'hi havia.

Els quatre amics es van posar a registrar-ho tot, van fer en poca estona un reeixit estudi del medi, regiraren tot allò que era regirable, però no van aconseguir percebre el lloc exacte que li feia d'amagatall. Apartaren pedres, remogueren arbustos, furgaren sota la sorra, i si no van arribar a fer un extermini total de plantes i d'herbes fou perquè, en direcció on eren, s'acostava, fent cara de pomes agres, el senyor Saperes, el guarda, que ja

els tenia clissats d'altres ocasions.

—Què feu? Tocant les plantes? Ja sabeu que no es pot fer malbé res! Estic típ de veure-us arrencant flors, trepitjant gespa, mullant els qui passegen amb l'aigua de la font! Avisaré els vostres pares, sou una colla de gambirots!

—Oh, senyor Saperes —féu la panotxa, que tenia molt bona educació i se li notava de tres hores lluny que posseïa experiència en el tracte amb les autoritats—, ens ha caigut una moneda de vint-i-cinc pessetes, i... vostè sap què són cinc duros, per a nosaltres, que estem sempre més pelats que una rata? Però, no hi fa res, té raó, ens estímem més de perdre els cinc dures que no pas destruir la natura. El nostre estimat Parc de Can Boixeres, amb el seu jardí de principis de segle, amb el seu palauet, la seva glorieta i els seus arbres ornamentals, com ara la casuaria equisetifolia o el cedrus libani, mereix el respecte de tots els hospitalencs i hospitalenques...

Els altres tres es quedaren amb la boca oberta, i no gosaven aplaudir, encara que ho haurien fet de tot cor. El senyor Saperes, dirigint-se a la nena, a qui semblava conèixer força, digué:

—Mira, Roser, no sé encara com pot ser que t'ajuntis amb aquesta colla de... sobretot amb aquest... —féu, mentre estirava una orella del noi espigat —és un bon element!

—Oh, benvolgut senyor Saperes, en Llúset és una mica trapella, però té molt bon cor, i sap valorar una tasca com la seva, de sacrifici i dedicació al barri, al parc i a la nostra ciutat!

El guarda, aleshores, els va deixar anar un llarguíssim discurs sobre el bon comportament en els llocs públics i la necessitat de respectar els béns de la comunitat. Els digué que els parcs eren de tots, i que si volien que l'Hospitalet fos una ciutat neta, polida, agradable i plena de civisme, calia que tots hi contribuïssin, i que tinguessin cura dels espais lliures, que, desgraciadament, no eren massa abundants. En cas contrari, de continuar amb la degradació actual d'algunes zones urbanes, aviat viurien tots plegats sobre munts d'escombraries, sobre una immensa desgràcia urbanística. I ells, els joves, eren l'esperança de l'Hospitalet i calia que reaccionessin davant la crisi de la societat actual per tal de retornar als valors de tota la vida.

—Civisme, urbanitat, educació. Aquest és el secret! Per més que l'Ajuntament destini diners als parcs públics, o a la neteja dels carrers, si no hi ha urbanitat estem ben llestos! Però, bé, veig que no sou pas tan dolents com em pensava. Aquí teniu, si heu perdut cinc duros us en dono deu, però no feu malbé les flors ni la gespa, d'acord?

Els quatre amics havien escoltat amb un aire angelical i plàcid el llarg discurs del senyor Saperes i aquella actitud tranquil·la i atenta va convèncer el guarda. Quins raonaments tan inspirats els havia fet! Quantes coses es podien aconseguir quan es tractava amb infants assenyats! Així que, després de dipositar una moneda de cinquanta pessetes a la maneta de la Roser, s'allunyà pel caminal, a encaçar i vigilar altres vianants sospitosos de fer el brètol.

—Uf, ja era hora —feia en Llúts, l'espigat—, i quina llauna! A mi no em diguis mai més «Llúset», eh?

—A sobre, queixa't —digué la moreneta—. Has de reconèixer que la Roser és molt superior a tu, l'ha ben convençut, i a sobre ens ha donat deu duros i tot!

—Té raó, la Bel —exclamà el de les alleres—. He estat a punt de començar a cridar: «visca la Roser, visca la Roser!».

—I això de «Lluïset» has d'entendre que era una mena de trampa psicològica. En anomenar-te amb un diminutiu el senyor Saperes t'ha vist més petit, més indefens, més innocent. Et volia protegir i no es podia enfadar amb tu.

S'havia de reconèixer que la Roser en sabia una picossada, de tractat amb la gent. Era un personatge singular. Li encantava de ser al mig de totes les gresques. Fins i tot les organitzava i les «inspirava» sovint, però a l'escola donava cinquanta mil voltes a tothom, professorat inclòs. No se l'havia poguda enganxar mai «in fraganti». Com que els adults l'admiraven, i escoltaven amb atenció tot el que deia, no se'n podia prescindir en cap operació important de la Colla del Borinot.

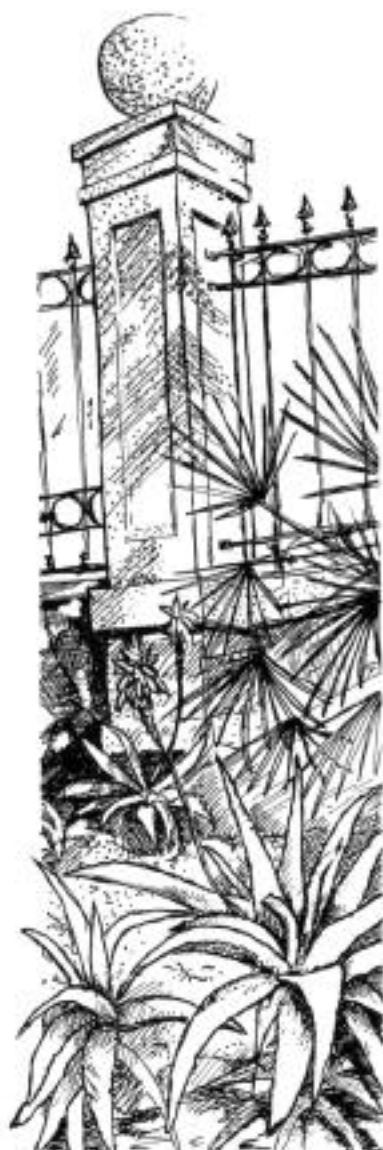
Allò de la «Colla del Borinot» havia estat una idea d'en Lluís Martí, l'espigat. Feia un parell d'anys que la cosa funcionava, i, en un principi, aquella havia estat una colla discriminatòria, ja que va néixer amb la finalitat d'ésser exclusivament masculina. Però en Lluís era un noi modern, escoltava els debats televisius que tocaven temes punyents, i després d'haver contemplat un programa sobre la situació del sexe femení en la societat catalana es va adonar del gran error comès fins aleshores, i començà a captar nenes adients per al grup. Les noies van donar tan bon resultat que, a poc a poc, s'havien anat fent amb el poder, i el liderat que ell havia monopolitzat fins aleshores començava a trontollar, davant de l'avenç imparabile de la Roser i de la Bel.

Quan el senyor Saperes ja va ser prou lluny com perquè no es pogués adonar de les activitats dels quatre Borinots, aquests continuaren amb la recerca de la Xim.

—Au, vine, si no et farem mal... —xiuxieujaven mentre apartaven les fulles dels matolls i exploraven el sòl.

—Et volem veure, volem ser els teus amics, et volem ajudar, ens agradaria saber d'on vens, procurarem que tornis al teu planeta...

La Xim Tocaboires començava a sentir-se important. Tenia una gran curiositat per conèixer millor el món dels éssers humans, per establir contacte amb ells. És clar que sempre li havien advertit que es tractava d'éssers perillosos i imprevisibles. Enorgullida

per la consideració rebuda, en creure-la habitant d'un planeta situat al volt d'algun estel llunyà, no va trigar gaire a respondre als quatre amics.

—No tinc por de res, jo. Posseeixo grans poders. Us podria transformar en serradures còsmiques, o bé fer-vos xixina en un tres i no res, ha, ha, ha!

—Oh, no, per favor, si et plau, no ho facis —ploriquejava el de les ulleres. No et farem cap mal, t'ho prometem.

Finalment, la Xim no va poder resistir més i va treure el nas entre les fulles del pitòsporum. Els quatre amics, molt prudents, no van intentar agafar-la una altra vegada i es van mantenir a una certa distància. La Xim, contemplant-los amb gosadia, influïda, ben segur, per l'herència cromosòmica del seu avantpassat Tocacampanes, no es va poder estar d'enfilar una llarguíssima història sobre ser la reina dels espais i haver arribat, en una nau supersònica, des de la galàxia més allunyada de l'Univers de les Boires. Segons explicava, ella era una de les manaies més valentes i arrauxades, i li calia lluitar en contra de tots els éssers vius amb males intencions.

La noieta del cabell panotxa, la Roser, no semblava empassar-se fàcilment aquella narració, i amb el cap anava fent senyals d'escepticisme. Finalment intervingué:

—La veritat, no em crec res de res. Més aviat sembles una disfressa de Carnestoltes. Jo diria que ets una folleta qualsevol, o potser... una nereta. He llegit molt, jo, sobre personatges fantàstics, i sé reconèixer un extraterrestre quan me'l trobo.

Què es pot fer en contra de la cultura? Segurament, res. Així que la Xim, sortint definitivament d'entre els matolls, va acabar per explicar la seva història veritable, des del naixement a la roureda del Berguedà fins a la seva arribada a l'Hospitalet. Va carregar una mica les tintes quan va arribar al gran drama de la seva existència, aquell incendi inesperat que havia allunyat la família del seu lloc d'origen.

També els va contar, fil per randa, amb gran retòrica, l'arribada triomfal al Parc de Can Boixeres, el tarannà dels seus pares, les afeccions dels seus germans i germanes i els seus dubtes personals sobre l'ofici que li calia escollir per al dia de demà. Ah, quina raó tenia la seva germana Xum quan opinava sobre el vestuari passat de moda dels neretons i neretones! Si no arriba a ser pel seu conjunt verd i fúcsia, per aquell barretet tan ridícul, o per les seves sabates, també verdes, la panotxa setciències no hauria pogut esbrinar la veritat sobre la seva vida i ella hauria pogut passar ben bé per una viatgera procedent dels espais interplanetaris.

Els quatre de la colla van quedar molt impressionats, malgrat la realitat. La Roser, però, continuava semblant de tornada de tot, i va aclarir que ella sempre hi havia cregut, en follets, fades, bruixes i nans. Explicà que, de més petita, una vegada li havia semblat veure un altre neret, al Zoològic de Barcelona, camuflat entre els flamencs de color de rosa.

—Bé —pensà la Xim. És una possibilitat.

Sempre hi hauria neretons i neretones despistats, com ella, que es deixarien enganxar per les observacions d'alguna mirada humana, sobretot per les dels infants, que tan sovint miren a terra per tal de trobar coses importants, animalons, tresors inesperats, i que arriben a esbrinar allò que s'amaga en els racons més inversemblants.

La Xim els féu jurar, pel seu honor, que no explicarien a ningú res de tot allò. En primer lloc, perquè no se'ls creurien i, en segon lloc, perquè només faltaria que algun ésser humà desaprensiu agafés el costum d'anar a collir nerets i neretes com qui va a collir rovellons i llenegues. Fins i tot hi podia haver persones dedicades a la ciència, realment interessades a desmuntar per peces els pobres nerets i neretes, encara que fossin terricoles, com ella, i no haguessin arribat pas de llunyanes galàxies.

Després de totes aquelles explicacions, la Xim es va instal·lar a la butxaca del noi que li havia semblat més simpàtic, en Lluís, i els va orientar sobre els indrets on es podien trobar sargantanes amb més facilitat. El resultat fou una bona collita, una cacera espaterrant: cinquanta-cinc sargantanes en bon estat, ben llustroses, en tan sols una mitja horeta, les quals encabiren com van poder a dins de les motxilles d'anar a l'escola.

La Xim els va fer prometre que tornarien els animals al seu hàbitat quan els haguessin mostrat a la competència i que les sargantanes estarien en perfecte estat de conservació, sense haver rebut cap agressió irreparable. És que els nerets i neretes han de ser extremadament respectuosos amb animals i plantes, ja que, en cas contrari, poden ser temporalment o definitiva exclosos de la seva comunitat. Aquest càstig mai no ha estat necessari, però, aplicar-lo a ningú, ja que l'amor als éssers vius és profundament arrelat en els seus esperits i no fa falta insistir-hi massa.

Ja es feia tard i la Xim havia d'anar a dinar, així que quedaren per un altre dia, en sortir de l'escola. Aquella amistat prometia molt. La Xim els va assegurar que els ajudaria a dur a bon port tota mena de safaris ecològics i exploracions aventureres.

—No pateixis—assegurà la Roser—, ja tindrè cura que les tornem millor que no pas les hem agafades, les sargantanes.

De sobte, la moreneta, la Bel, exclamà molt animada:

—Mireu, mireu!

Tots van pensar que havia trobat alguna cosa extraordinària i, efectivament, era prou important. La Bel era inimitable quant a les exploracions del sòl i del subsòl i sempre feia tot de troballes beneficioses per a la colla del Borinot. Allò que la Bel havia vist brillar a terra era una moneda de cinc-centes pessetes. Amb

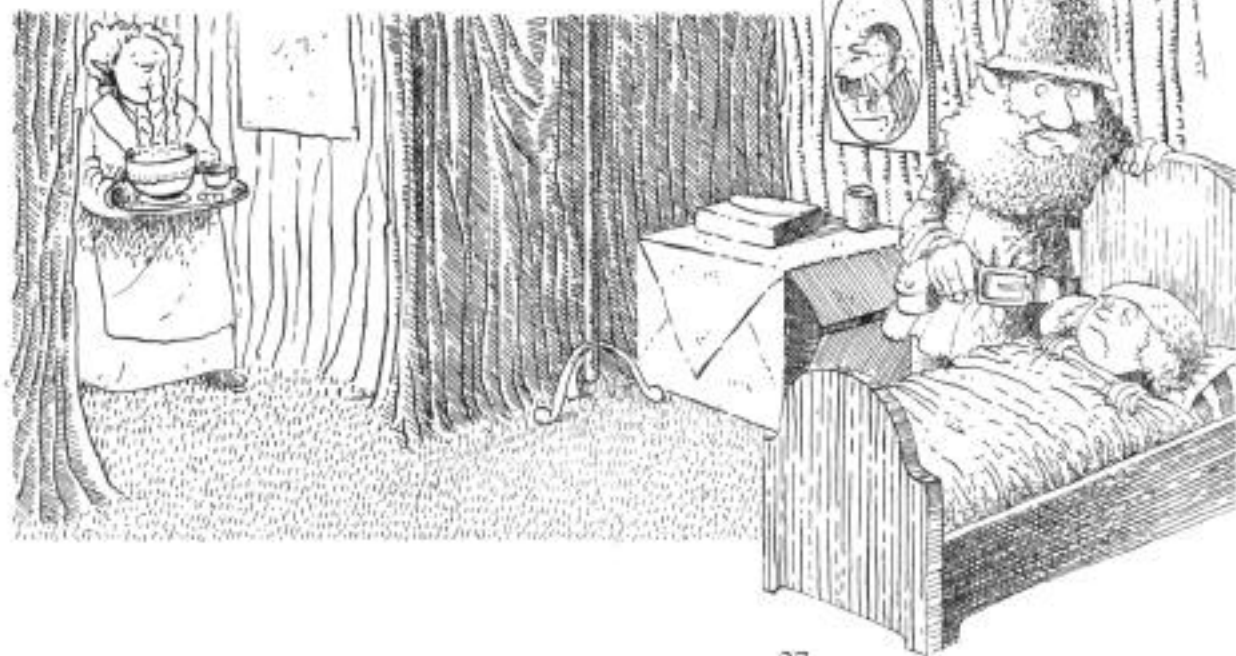

aquella fortuna, sumada als deu drets, obsequi del senyor Saperes, van convidar la Xim a tastar tota mena de caramels fastigosos, comprats en una botiga de vora el Parc que es deia el «Xupa-xupa». Cucs de sucre, de color verd fosforescent, núvols rosats i enganxosos, cagarrets de xocolata blanca i negra, xumets de color de tronc d'arbre, mosques de xiclet, pega dolça, regalèssia, pólvores pica-pica comestibles i moltes lllaminadures més. La Xim acabava de descobrir uns horitzons gastronòmics il·limitats, desconeguts fins aquell moment.

Els seus pares no s'explicaven, després, com la van haver de tenir tota una setmana prenent un xarop especial i sopes de farina de ballaruga, sense que se li acabés de posar bé la panxa, amb un enfiment exòtic, estrany, desconegut fins aleshores en el món dels nerets.

—Has menjat alguna cosa estranya? Ens ho has de dir o no hi podem fer res!

Però ella feia que no amb el cap, i assegurava no recordar-se d'haver tastat cap aliment diferent dels habituals. Potser una planta del parc, una branqueta d'arbre, les arrels d'alguna herba... Tot abans de confessar les seves relacions amb aquella colla d'humans. La família s'hauria esverat sense motiu i li haurien prohibit, ben segur, de continuar vagarejant tranquil·lament pel Parc de Can Boixeres mentre els seus germans i germanes eren a escola.

UNA INVASIÓ INEXPLICABLE

DE FAUNA HOSPITALENCA A L'ESCOLA DE CAN BORI, EN UN DIMARTS QUALSEVOL

A veure, Lluïset, què hi faries tu, aquí? Sumar? Multiplicar? Restar? Dividir? —preguntava la mestra amb una veu dolça i maternal, mentre contemplava en Lluís Martí i es feia el fer propòsit de no posar-se gaire nerviosa, passés el que passés.

Des d'un prestatge, amagada darrera d'un diccionari molt gruixut, la Xim Tocaboires observava amb atenció l'aula. La nereta ja feia dies que anava, d'amagatotis, a les classes de la colla del Borinot. Era admirable l'autocontrol del professorat! I també era admirable veure en Lluís, amb aquell posat innocent, contemplant el sostre amb un aire despert i espavilat. I, en canvi, no n'encertava ni una. Aquell dia estava especialment inspirat per dir disbarats cada vegada més grossos. I un germà de la Xim volia ser mestre! Quin pal, quin plom, quina tortura!

En Lluís —reflexionava la Xim— no tenia un pèl de babau. És que s'hi avorria, allà dins, tancat, suportant aquella monotonia: mates, llenguatge, plàstica, natura... La Xim Tocaboires el comprenia molt bé. Ella també era un esperit lliure, per això no volia sotmetre's a cap tipus «d'ensenyament convencional».

—Uf, què bé que m'explico! —es deia la Xim. Devia ser per influència de la Roser, que sempre utilitzava un vocabulari precís i acurat, i que deixava anar unes tirallongues de paraules d'allò més ben conjuminades.

De fet, els infants neretons no eren pas com tota aquella colla de personatges humans. El seriós professorat neret, amb una mirada o un petit copet a la taula, restablia l'ordre, desfcia qualsevol

intent de subversió, i aconseguia un silenci total. La Xim ho sabia molt bé, sovint recordava la seva petita escola del Bosquet dels Rovellons, vora la roureda de la seva infantesa.

Aleshores, mentre rumiava, la Xim Tocaboires va poder escoltar la veu d'en Lluís, clara i contundent:

—*S'ha de multiplicar, és clar, no faltava més.*

—*Oh, pensa, pensa, tens el cap per pensar, per pensar!!!*

La veu de la mestra, malgrat la tassa de til·la que s'havia pres amb l'esmorzar i els molts cursets de vocalització i fonètica que seguia darrerament, anava pujant de to, talment com l'estranya calma emboirada d'una tarda d'agost precedeix les tempestes més inesperades.

—*A veure, a veure, cinc quilos de taronges valen tres-centes setanta-cinc pessetes... Doncs, quantes pessetes pot valer, un quilo? Fes la multiplicació, si et plau, ja que dius tan convençut que cal multiplicar.*

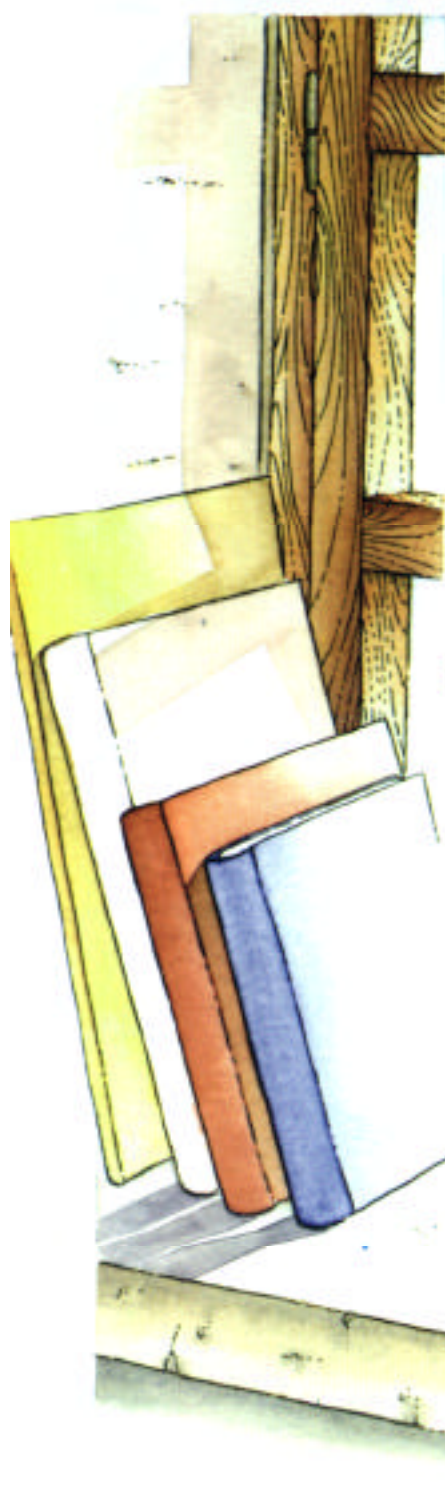
En Lluís va fer la multiplicació. La Xim estava en tensió, com quan els seus avis explicaven alguna història de por i, d'un moment a l'altre, et veies a venir que sorgiria un fantasma truculent pel mig del conte. Ah, si ella es pogués acostar al noi i «suggerir-li» que calia dividir. Però, ara per ara, era impossible.

En Lluís va fer la multiplicació. Encara bo que se sabia la taula del cinc. No era una bajanada haver de trencar-se la closca amb les taules de multiplicar en l'època dels ordinadors i les calculadores?

Els professors, segons en Lluís, vivien al temps de la polca. Si ell algun dia era mestre, cosa improbable, aplicaria a les escoles del demà els invents més avançats, alliberaria els infants del jou de la monotonia, els trauria definitivament d'aquells edificis que, per més coloraines i dibuixets ximpls que es pengessin a les parets, no deixaven de ser una mena de llaunes de conserva. Organitzaria viatges per tot el món, per l'espai, viatges escolars divertidíssims...

Però va haver d'interrompre els seus somnis i aparcar momentàniament els seus projectes. La multiplicació s'havia acabat. El resultat era una mica estrany, això sí.

—Ja ho veus «senyu», cinc per tres-centès setanta-cinc pessetes... Un quilo de taronges sucoses ens costarà mil vuit-centes setanta cinc pessetes! Una mica cares, aquestes taronges. Deuen ser d'or!

La resta de la classe va començar a riure. La Xim més aviat tenia ganes de plorar. La mestra va aixecar la veu fins a límits inesperadament aguts.

—AAAAAAAAAAAAH!!! Si cinc quilos valen tres-centes setanta-cinc pessetes, com dimoni vols que un quilo costi cinc vegades més?

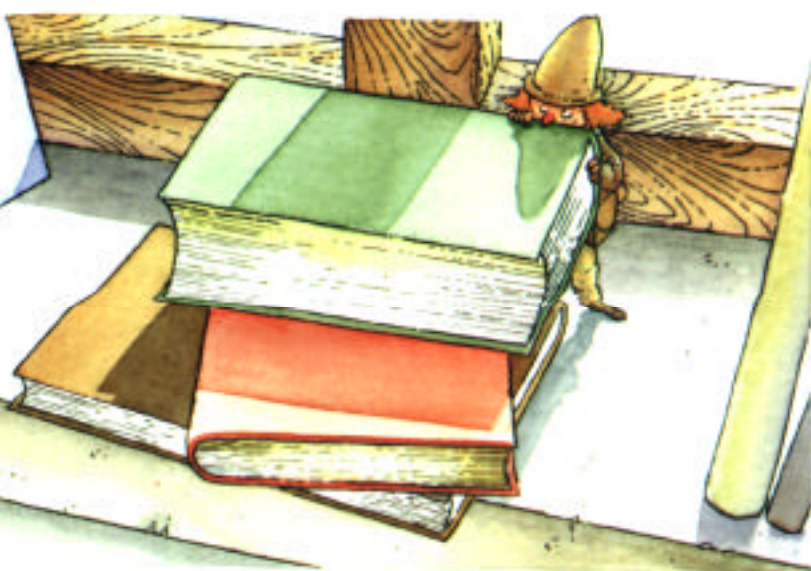
—No ho sé. Jo potser aniria a comprar les taronges a un altre lloc. O canviaria el llibre de mates, perquè deu estar equivocat!

—Però, no veus que s'ha de dividir, di-vi-dir, DI-VI-DIR!!!

—Bé, bé, no t'alteris, «senyu»!

—No et facis el graciós amb mi!!! Sense pati!!!

En Lluís va seure al seu lloc, una mica emmurriat. Es va tombar cap on era la Xim i li va fer una ganyota resignada. La Tocaboires ja havia tingut prou escola per aquell dia i es va esmunyir entre els llibres, va arribar fins al finestral i sortí de la classe silenciosament. Després va lliscar per la paret fins a terra, des de l'ampit de la finestra, aconseguint de no caure de cul com ja li havia passat altres vegades.

Al cap d'una estona era al parc, encalçant escarabats, empaïtant sargantanes i contemplant el cel. Allò sí que era la llibertat! Però ja tenia ganes que arribés el migdia per tal de poder xerrar amb els seus nous amics, que gairebé cada dia anaven a jugar una estona amb ella.

—És odiosa, aquesta mestra —deia, més tard, en Lluís, a la resta de la colla, assegut a un banc del parc, mentre menjava pipes sense parar.

—No n'hi ha per tant. Tu no trobes cap mestre a la mida. Si fossis ella, què faries? Mira que n'era, de fàcil, aquell problema —li deia la Roser.

—Si jo ja ho sabia, que s'havia de dividir! Però és que m'agrada, de veure com s'enfada. Es posa tan vermella, tan afònica, és tan divertit!!!

—Ets un gambirot! I ja m'estranya, que sabessis que es dividia!

—I tu ets una setciències pastanaga!

—Doncs quan em necessitis, quan vulguis que solucioni els teus problemes, quan hakis de planificar una aventura amb cap i peus, no cal pas que em vinguis a buscar!

La Bel i el noi de les ulleres —que es deia Xevi— intervingueren ràpidament per tal d'evitar un cisma a la colla. També la Xim va voler donar la seva opinió:

—Mireu, jo crec que caldria fer-ne alguna de ben grossa. Una entremaliadura que unís la colla dels Borinots i animés l'escola. El que li passa al Lluís és una crisi d'avorriment aguda, no us sembla?

—Sí —acceptà la Bel. L'any passat havíem fet algunes coses memorables, com ara llençar pólvores de pica-pica per tota l'escola o alliberar unes quantes mosques vironeres per la classe. Allò de les mosques va estar prou bé, però és clar, eren massa poques mosques i semblava un fenomen natural...

—Què era, això de les mosques? —féu la Xim, interessada.

—Cadascú de nosaltres caçava dues o tres mosques vives, ben grosses, les ficava en una capseta de llumins i les deixava anar en algun moment

concret. Aleshores tothom començava a cridar: «una mosca, una mosca!». I es provocava un batibull considerable.

—Això és un bon tema! —va fer la Xim. I es podria millorar d'allò més! Jo tinc molta bona mà amb la fauna del Parc. Ja ho sabeu, recordeu-vos de les sargantanes!

Encara van estar conspirant una bona estona, per precisar amb cura els detalls de l'operació. Però la colla havia d'anar a dinar i la Xim també. Mentre tornava cap a casa, la Tocaboires anava lligant caps sobre tot allò que havien comentat. Què divertit! Va arribar a la bellaombra tan contenta que no va adonar-se de la cara de pomes agres que feien els seus pares.

—Xim, això s'ha d'acabar. Et fas gran, no pos anar fent el dropo fins que siguis una nereta adulta. T'han vist vagarejar amb éssers humans! Però, és que no veus el perill que pot representar el fet que ens descobreixi tothom? —li deia la mare.

—Són gent petita, inofensiva, sempre hi hem tingut alguna mena de relació, amb ells. No n'hi ha per tant!

El seu pare no es posava mai tan seriós. La va fer seure davant d'ell i mirant-la de fit a fit li va dir:

—Aniràs a veure na Xiqueta Raudins. Ella té moltes idees noves, segur que et troba alguna ocupació interessant, alguns estudis que t'agradin. No et pots estar tot el dia mirant com passen els núvols. No és propi de neretones serioses.

La mare es va treure una llibreta i un llapis i li va dir, amb posat greu:

—Tens hora per al dijous de la setmana que ve, a les vuit del matí. Hem llogat un estornell perquè et porti fins a Sant Pere Màrtir. Allà na Xiqueta ha instal·lat un despatx provisional. Aquí tens l'adreça exacta, i la manera de trobar-la...

—Volant? —va fer la Xim, aterrida.

—Sí, volant. Així aniràs més de pressa. No dius sempre que t'agradaria tant de volar? Doncs, prova-ho. El servei d'ocells és nou, i molt més ràpid que no pas anar en ratolí, o en guineu, o a peu, és clar.

—I a les vuit del matí? Tan d'hora?

—Sortiràs a les set, val més que arribis abans —va precisar el pare.

—M'hauré de llevar a dos quarts de set! No ho podré suportar!

—Mira, ho has de fer. Pensa i veuràs que tenim raó, filla. Ets l'única que no treballa ni estudia de tota la família. Això no pot continuar; sense fer res només es barrinen entremaliadures.

"I tant!" —va pensar la Xim. Parlant d'entremaliadures, caldria accelerar el projecte de la colla. S'havia de dur a terme abans del dijous. La vida era dura i injusta amb els esperits independents i agosarats com el seu. I a sobre d'un estornell!!! D'una manera tan rudimentària! És clar que ella volia volar, però en una avioneta o en una nau supersònica. I no era ben bé el mateix! Els nerets i neretes, sempre tan antiquats!

L'operació havia estat decidida per al matí del dimarts. Aquell dia la mestra estava contenta perquè els nens i nenes romanien en silenci mentre escrivien a la llibreta una redacció sobre els diferents personatges del món de la fantasia. El sol entrava pels finestrals anunciant una propera primavera. Tot era plàcid, tranquil, lluminós i ple d'esperances.

En Xevi es va aixecar de la cadira i va interrompre els feliços somnis de la professora, que imaginava escoles a l'aire lliure, enmig de boscos de faigs, a la vora de rierols cristal·lins, sota el cant de merles, rossinyols, pinsans i caderneres, i al costat del seu promès, amb el qual s'anava a casar ben aviat.

—Puc anar...? —va fer, amb timidesa, en Xevi, acostant-se a la seva taula.

—Ja saps que només es pot anar al lavabo a les hores de pati, o en cas de necessitat URGENT.

—És que no em trobo gaire bé, vaig menjar massa, ahir, per sopar.

—Com que mastegueu tantes porqueries, tantes llimadures, tants xiclets, tanta xocolata. No sé pas com us queda alguna dent sencera! Bé, bé, vés-hi.

La mestra mai no sabia ben bé què havia de fer. Aquell Xevi es deixava arrossegar massa per en Lluís. Aquella Colla del Borinot corria massa pel carrer. Fins i tot alumnes brillants, com ara la Roser, simpatitzaven amb aquells brètols. ¿I si en Xevi es dedicava a fer pilotetes de paper higiènic i encastar-les al sostre, a les parets, per tot arreu, com ja havia passat en alguna altra ocasió? Però el noi havia sortit de classe amb cara de patir realment una mena d'angoixa existencial evident. Fet i fet —pensava la mestra— no era mal xicot. El dia de demà seria un home de profit, de més verdes en maduraven.

En Xevi es va esmunyir pel passadís i va entrar als lavabos. Es va enfilar sobre una de les tasses i després damunt el dipòsit, amb una agilitat que hauria fet enveja al mateix Tarzan dels micos. Per això l'havien escollit a ell per a aquella delicada operació, era el més àgil fent rocòdrom i escalada amateur. Un cop enlairat va emetre un xiulet molt reeixit. Immediatament aparegué al seu davant la Xim Tocaboires.

—Tot a punt, tinc un exèrcit d'allò més variat. No m'ha costat pas gaire convèncer la fauna petita del parc. Estan ben emocionats. Per cert, els he assegurat que no s'utilitzarien esprais matamosques en contra seva.

—Ahir els vam fer desaparèixer tots. Són amagats en indrets secrets de l'escola!

—Molt bé, preparats, acció!

La mestra ja tenia la mosca al nas —parlant en sentit figurat, de moment— quan va veure que en Xevi entrava somrient i agraït, fent una cara d'àngel innocent. Pobret! —va pensar—. Prou pena tenia, amb aquelles orelles una mica massa grans! I com que el feien anar tan pelat de cabell des que hi va haver la darrera infecció de polls de cap, encara se li veien més.

No havien passat ni deu minuts de la sortida d'en Xevi quan un professor d'una altra classe va entrar esverat a l'aula, sense picar prèviament a la porta, com tenia per costum.

—*Vine, vine, veuràs el que és bo!*

La mestra esperava coses grosses —pilotes de paper, dibuixos a les parets, algun vidre trencat— però, evidentment, era ben lluny de suposar que es trobaria les plagues d'Egipte al passadís.

Tot era absolutament ple de granotes, sargantanes, dragons, escarabats, marietes, paneroles, centpeus... L'espai aeri l'ocupaven unes immenses esquadres de mosques, borinots sorollosos, un estol d'espiadimonis, grans nuvolades de mosquits trompeters. Fins i tot es deixaven veure alguns ratolins, ratespinyades, talps; i des de dalt d'unes canonades de l'aigua contemplaven el panorama uns quants esquiroles tafaners i un parell de mussols d'ulls rodons i brillants.

—*Però, què és això?*

—*No ho sabem. Ha sortit algú, de les aules?*

—*En Xevi es trobava malament.*

De fet, si es raonava una mica sobre la situació, no es podia pas atribuir aquella invasió a l'acció d'una sola persona. Els de la Colla del Borinot eren afeccionats a fer-ne de seques i de verdes, i mai no es podia demostrar gairebé res. Però aquella fauna en llibertat excedia les possibilitats del seu enginy.

—*No podria tenir tot plegat una causa natural? La contaminació, la calor sobtada; els animals es poden haver refugiat aquí per algun motiu. Potser hi ha foc al Parc! Haurem de trucar a l'Ajuntament —comentaven els professors i professores, enderiats.*

—*Una mosqueta, un ratolí, un parell de granotes, les pot dur algú a les butxaques, però totes aquestes bèsties...*

—*Recordeu les plagues de mosques del curs passat! Maliciaven els més escaldats.*

Els animallets no havien envaït solament els passadissos i els lavabos. Les aranyes de jardí s'enfilaven per les parets de la sala del professorat, uns milpeus negríssims s'arrossegaven pel despatx de direcció, els fitxers eren atapeïts de formigues i el conserge empaitava, indignat, uns gripaus que saltironejaven pel vestíbul i un núvol de llagostes que pujaven per l'escala en direcció a la biblioteca. Unes immenses masses d'abelles dibuixaven taques groguenques sobre els llibres arrengrats, el laboratori era ple de xinxes, marietes i papallones i ningú no aconseguia de trobar els esprais mortífers que, normalment, eren a l'armari dels productes de neteja. Alguns i algunes mestres demostraven una gran serenitat i intentaven, endebades, de recollir mostres vivents de la fauna invasora. Les professores més ardides encaçaven els ratolins amb una escombria a la mà i els professors de gimnàstica i de ciències naturals s'havien enfilat damunt la taula de la secretaria, xisclant com uns esperitats davant l'intent d'un parell de serpetes d'enfilar-se potes amunt. A una pobra mestra, al·lèrgica a un bon munt de coses estranyes, li va sortir un gra a la punta del nas que li va durar fins al mes de juliol.

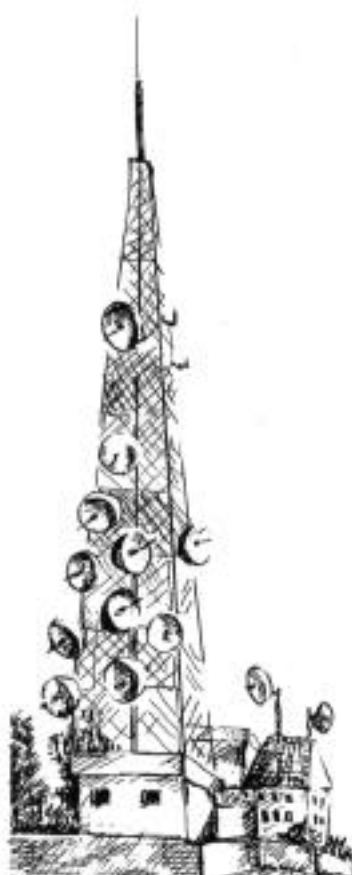
Els nens i nenes començaren a sortir de les aules i a cridar, bramar, córrer i enfilar-se per tot arreu. Uns quants pares i mares que vivien per la rodalia, en sentir tant de xivarri, van pensar que n'havia passat una de molt grossa i van arribar-se a l'escola, on participaren en aquella cacera inesperada d'alienígenes.

Finalment, la directora va poder telefonar a Sanitat, a l'Ajuntament, després d'haver tret un munt de cucs de terra que es passejaven per damunt del telèfon. Quan va arribar l'equip municipal de fumigació, armat fins a les dents com si es tractés d'una colla de caçadors de fantasmes i vampirs, les feres havien desaparegut. Ho regiraren tot, sense poder apreciar ni la humil petjada d'alguna formiga inofensiva. Es va arribar a pensar que, tot plegat, s'havia d'atribuir a alguna mena d'al·lucinació col·lectiva, un d'aquells fets que passen de tant en tant, estranys, misteriosos, inexplicables.

—Deuen portar una gran tensió nerviosa, aquests mestres -deien els psicòlegs.

—Diuen que l'escola és famosa per les seves criatures entremaliades. Si jo pogués —opinava un regidor— avançaria les vacances. I, a més a més, fixeu-vos-hi, ha passat en dimarts i tretze, és tan sospitós...

Però l'escola va continuar funcionant, com sempre. Es van fer investigacions a fons, ja que tot aquell que havia pogut contemplar la proliferació instantània de bestioles de tota mena no podia creure, de cap manera, en aquella història de l'al·lucinació col·lectiva. També es van fer interrogatoris acurats, es prometeren premis i càstigs, es va intentar dur a terme xantatges secrets i pactes no massa clars. Els sospitosos i sospitoses foren sotmesos a vigilància intensiva, i finalment es va haver d'arxivar tot l'afer per manca de proves.

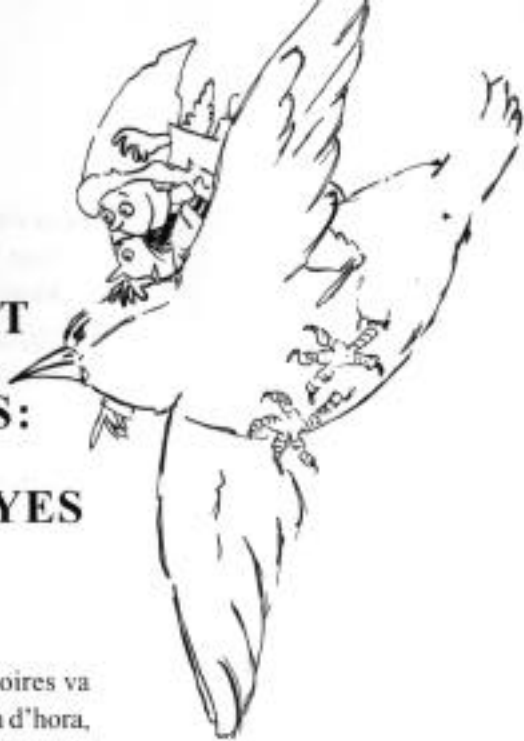
Qui millor s'ho havia passat amb tot allò havia estat la Xim Tocaboires. Esperava un bon regal dels seus nous amics i amigues. Però, passada la primera impressió, la colla del Borinot ja gairebé ni parlava de l'afer, sinó que s'estimava més mirar cap al futur, en aquest cas les vacances de Pasqua, que ja eren a sobre.

—M'havien dit que els humans eren inconstants i desagrats, però no pensava pas que ho fossin tant —meditava la Xim, una mica trist.

I aquells pensaments, en el fons, la van consolar una mica quan, el dia convingut, va pujar dalt de l'estornell que l'havia de conduir cap a Sant Pere Màrtir per tal de visitar na Xincta Raulins, directora del IANPO.

UN ALTRE NERET DE L'HOSPITALET FA AMISTAT AMB LA XIM TOCABOIRES: EN BUFINET BUFAMUNTANYES

L'estornell-taxi no era pas massa simpàtic. La Xim Tocaboires va arribar una mica tard, no estava acostumada a llevar-se tan d'hora, i la boca se li obria molt sovint, fent badalls llargs i involuntaris.

—Has arribat tard, tinc molta feina, jo —li va dir l'ocell, impacient.

La Xim es va col·locar com va poder damunt de l'estornell, que va arrencar el vol de manera sobtada i brusca.

—Ep, ep, que em faràs caure, que jo no he volat mai!

Però l'au semblava sorda. Cada vegada s'enlairava més i més, i la Xim procurava de no mirar a terra. Tot es tornava molt petit, el Parc de Can Boixeres era una taca verda entre rectangles de cases. Quan ja creia que cauria de tan marejada, l'ocell, inesperadament, va fer un aterratge en picat i s'aturà en uns jardinetes petits, al barri de Can Serra.

—Crec que no és aquí; m'han dit que m'havies de dur fins a dalt de Sant Pere Màrtir. Em sembla que t'has equivocat.

—Val més que callis, nena —va fer l'ocell, empipat. I va dirigir una mirada tan agre a la pobra Xim que aquesta va decidir fer muts i a la gàbia. Els estornells no li agradaven massa, tenien cara de ciri trencat i es pensaven que eren els amos de l'espai. S'aplegaven en masses informes i es dedicaven a fer acrobàcies aèries d'estar per casa.

—Recollirem un altre viatger, així aprofitaré el viatge.

—Un altre passatger? No hi cabrem, aquí dalt, tots dos.

—Ajunteu-vos bé. N'he portat més de quatre com tu, aquí dalt, nena.

Al costat d'una font hi havia una neretó de la mateixa edat que la Xim Tocaboires. Un que també devia anar a veure la senyora Raulins.

—Mireu, com que tots dos aneu al mateix lloc, els de la companyia de taxis L'Estornell Viatger hem pensat que podíeu anar plegats.

—Hola —va fer el xicot. I la Xim, que aquell dia no tenia ganes de parlar gaire li va respondre amb una mena de gruny inintel·ligible. Tots dos es van acomodar com van poder al damunt de l'ocell, que, en un tres i no res es va col·locar al cim mateix de Sant Pere Màrtir. Després, ràpidament, va fer un descens tan exageradament agosarat que els dos neretons van anar per terra. L'ocell ni tan sols no es va aturar a mirar si s'havien fet mal, es tornà a enlairar de pressa i es va allunyar de la seva vista.

—Òndia! Quin aterratge. Aquests estornells són el que no hi ha; van a la seva, això que cobren un bon preu, i per endavant i tot; es veu que no els agrada, fer aquesta mena de serveis, s'estimen més de realitzar els seus dibuixos en esquadró; són una mica malcarats —explicava el neret company de viatge.

—No ho sé pas, jo no hi havia anat mai, a dalt d'un ocell. Sempre que hem viatjat amb la família ho hem fet per terra, damunt d'una guineu o una llebre, o bé a peu.

—Ara es fa molt, això de volar. És el progrés! És clar que els ocells no són massa fiables. S'haurien de construir objectes voladors mecànics, perquè els pilotessin neretons. Això de volar sobre un ocell és poc segur i les aus no són gaire formals, contracten viatges, després no es presenten i et deixen penjat, si molt els convé...

—Has viatjat molt, tu, que parles tant? —va fer la Xim, amb una mica de malícia. Li semblava que s'havia topat amb un d'aquests que entenen de tot i que de tot opinen. Un llauna, vaja.

—Psss, no gaire. Una altra vegada i aquesta. Però llegeixo molt sobre aquests temes. Per cert, no m'he presentat. Bufinet Bufamuntanyes i Bufaneus, per servir-te.

—Xim Tocaboires...

—Tocaboires, Tocaboires... de la família dels Tocacampanes i Tocasons, d'aquell que diuen que era tan aventurer?

—*Bé, més o menys. Una família molt important, com pots veure.*

—*Psss, jo crec, no t'ofenguis, que els Bufamuntanyes ho som molt més. La meva família ha tingut gloriosos avantpassats, com ja deus saber.*

La Xim recordava haver après, a l'escola on havia anat de més petita, al Berguedà, que un Bufaneus d'aquells havia estat escollit Gran Neret en alguna ocasió, però d'allò feia molts anys i moltes generacions. Tampoc no era qüestió de presumir-ne tant, ara.

—*I avià, què? A veure na Xineta Raudins, també? No saps què vols fer, el dia de demà? Per cert, l'estornell ens ha deixat aquí, però jo no sé ben bé on hem d'anar.*

—*És estrany que no ho sàpigues, perquè sembles saber moltes coses —digué la Xim, amb ironia. I es va ficar la mà a la butxaca, per treure'n un paperot rebregat, on els pares li havien anotat l'adreça exacta del IANPO.*

—*Font petita, trenta passes cap a ponent, tres pins, un roure i buscar la pedra vermella...*

—*La font deu ésser aquesta, arà caldrà fer les passes cap a ponent... cap a ponent... i on és, el ponent?*

La Xim va contemplar el seu company amb menyspreu i superioritat.

Començà a enfil·lar passes després d'orientar-se amb el sol

—d'alguna cosa servia haver anat a l'escola— i es topà amb el primer pi. En Bufinet l'anava seguint atentament, encuriósit.

Passat el roure es van trobar davant d'un mur entapissat d'heures.

Incrustat en el mur brillava un còdol vermell, polit. La Xim,

amb timidesa, avança el dit index amb precaució i empenyé la pedra. Immediatament es va obrir una porta dissimulada entre matolls, en el mateix mur. En Bufinet no semblava gaire convençut.

—Vols dir que serà per aquí?

—Però, és que a tu no t'han dit on era, tot això?

—Doncs sí, el pare m'ho ha explicat molt bé, però no me'n recordo, la veritat...

Entraren tots dos plegats, amb una mica de recança. Unes escales de fusta molt llargues s'iniciaven al costat de la porta i la Xim i en Bufinet començaren a baixar.

Aviat van ser tan avall que ja no veien l'entrada. Però, en comptes de fer-se fosc, mentre baixaven, cada vegada semblava haver-hi més i més llum. Finalment arribaren a un llarg passadís, al final del qual van trobar una gran sala rodona, amb la porta envidrada d'un ascensor molt gran.

L'ascensor es va obrir i un ratolí amatent i educat els preguntà on volien anar. Quan el ratolí va sentir el nom de la directora, na Ximeta Raulins, somrigué amb un posat comprensiu.

—Una parella de despistats, oi? Uf, quin jovent! Abans ningú no necessitava tants instituts ni tantes històries. Com més anem menys valem.

El ratolí ascensorista va prémer un dels molts botons daurats del plafó i començaren a anar amunt i amunt, molt de pressa.

—Guau, que bé, oi? —feia en Bufinet, entusiasmat. I picava de mans, eixelebrat, fins que el ratolí li va dedicar una mirada severa.

—Para nen, aquí no es pot fer aquest escàndol!

Arribaren al seu destí, i un cop fora de l'ascensor es van trobar en una mena de replà d'escala amb tres portes. En una d'elles s'hi podia llegir:

INSTITUT D'ACCÉS A LES NOVES PROFESSIONS
ORIENTATIVES
IANPO

Directora: Ximeta Raulins

Hores de visita convingudes prèviament

La Xim i en Bufinet no s'acabaven de decidir. Finalment, la Xim, per tal de demostrar que era agosarada i valenta, es va col·locar davant de la porta retolada. Anava a picar amb l'ajuda d'una campaneta daurada que havia vist a la dreta de la porta, quan s'adonà que ja era obert.

—Endavant, endavant... —repetí una veu amable i musical des de l'interior. Però quan es decidiren a entrar no veieren res més que una mena d'home de llauna assegut davant d'una taula immensa, plena de papers.

L'enginy humanoide va enlairar una mica el cap, i els seus ulls, un parell de bombetes molt brillants, es van encendre i apagar diverses vegades. La veu d'abans, sorgint de les profunditats del que devia ser un robot molt interessant, digué:

—Na Xineta ha sortit a esmorzar un moment. Tornarà d'aquí a deu minuts. Podeu seure i esperar o bé donar-me el vostre missatge, el qual quedarà enregistrat de forma adient.

La Xim i en Bufinet estaven molt animats. Aquell ésser estrany els unia en una curiositat inevitable.

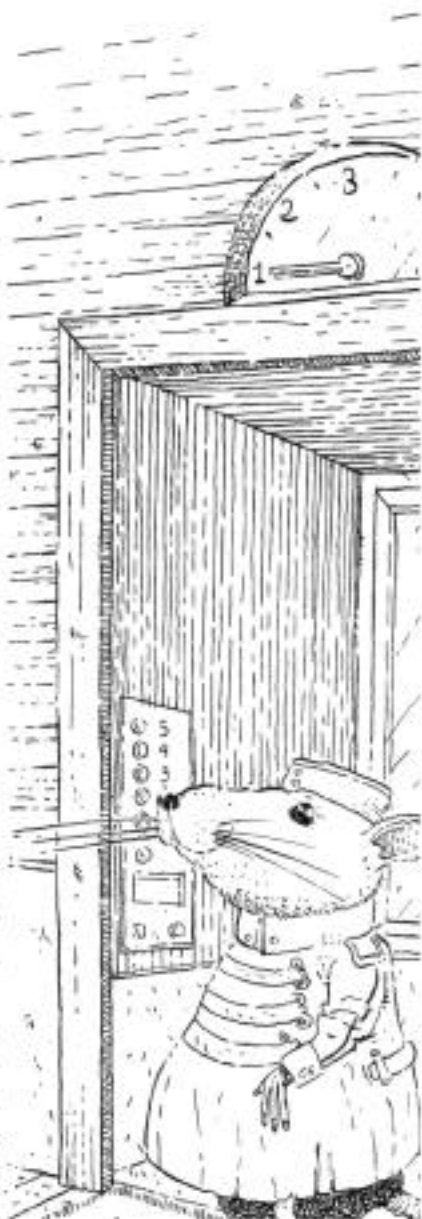
—Òndia, tu, quin robot més extraordinari. No n'havia vist mai cap de tan... —exclamà en Bufinet, pensant-s'hi, disposat a dir alguna bola. Però finalment, es decidí per la sinceritat.

—Bé, la veritat és que no n'havia vist mai cap, de robot.

—Jo tampoc —digué la Xim, contenta. Aquell paio no semblava tan simple com al principi. Potser encara podrien ser amics.

Van seure en uns confortables i encoixinats sofàs de color groc fosforescent, que eren a prop del robot secretari. Encara no havien tingut temps de reparar-se a gust quan entrà, esbufegant, una nereta molt singular.

Tenia una edat indefinida, i anava vestida de manera tradicional, encara que alguna cosa, en ella, era diferent. Després d'observar-la atentament, la Xim es va adonar de la lluentor de la seva vestimenta, semblava de plàstic, un material que els humans feien servir a tort i a dret per a gairebé tota mena de coses. La Colla del Borinot tenia la majoria d'estris i joguines d'aquell

—Uf, no recordava que a aquesta hora hi havia dues entrevistes. Vosaltres deveu ser, sí, en Bufinet i na... Xim Tocaboires. Us ha atès bé, en Vis Metàl·lic? Suposo que sí. De fet està programat per distreure els visitants, si jo faig salat. Havia anat a esmorzar una mica, hem muntat una cafeteria molt moderna, a l'edifici, després us l'ensenyaré. I sempre em trobo amb gent coneguda, persones que aprofiten per fer-me alguna consulta. Tenim tanta feina, aquí!

Na Xineta parlava com una metralladora. Semblava que no necessités respirar. Aquella era una característica ben estranya, ja que els nerets i neretes acostumen a parlar pausadament, raonant molt tot allò que diuen, a poc a poc. Semblava que les coses estaven canviant molt de pressa.

Somrient, na Xineta va prémer algun botó en el cos del robot secretari, i aquest va recitar:

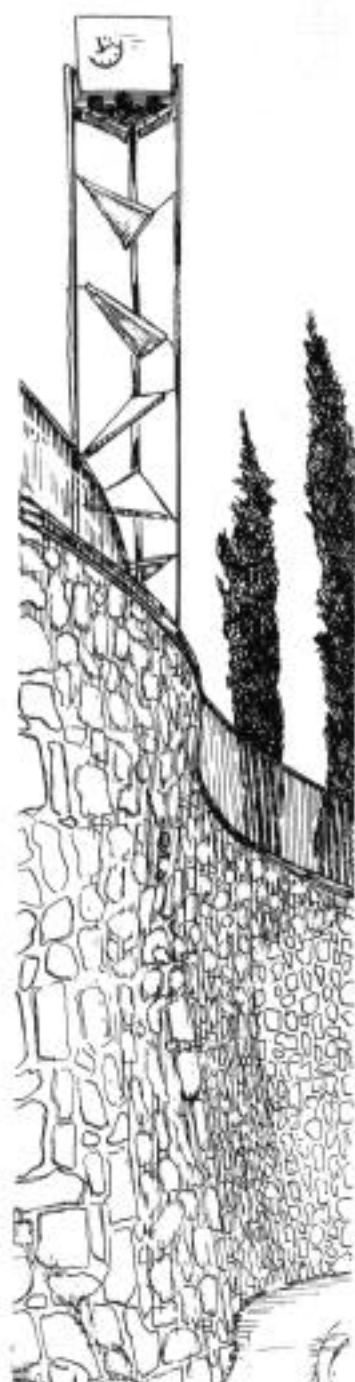
—Si esteu avorrits podeu escollir entre les següents opcions de conversa: us puc parlar de geografia, del món dels humans, de botànica, zoologia, filosofia, matemàtica... També us puc oferir música clàssica, moderna, futurista, tota mena d'esports. Si us estimeu més dibuixar, pintar o escriure, us puc proporcionar el material adient...

—Veieu? —deia na Xineta, orgullosa del seu artefacte particular—. És una meravella, ho pot fer gairebé tot!

La directora del IANPO els féu passar a un despatx. Des d'una finestra molt gran es podia veure la muntanya, la ciutat de l'Hospitalet i, al fons, un mar blau i lluminós.

—Ja veieu. Utilitzem les mateixes construccions dels humans, racons que ells no aprofiten. Fem passadissos interiors en els seus edificis... És totalment segur, ells no ens poden veure i nosaltres, a ells, sí. I construïm amb materials d'allò més sofisticats, fils d'aranya sintètics, visibles solament des de l'interior. Bé, no ho entendríeu. Sou molt joves, us cal estudiar molt per tal d'accedir al coneixement de les noves tecnologies. I em sembla que vosaltres no sou pas uns estudiants massa reeixits.

Van parlar molta estona amb ella, i na Xineta els va ensenyar un munt de catàlegs on s'enumeraven les moltes possibilitats professionals de futur que s'anaven desenvolupant en el món dels éssers fantàstics. Insistí en la necessitat de treball i d'estudi,

d'esforç personal. Els explicà el seu projecte d'establir centres de l'Institut en diferents indrets catalans a partir de l'experiència iniciada a l'Hospitalet. La Xim i en Bufinet escoltaven bocabadats tot allò, però al cap d'una hora de sentir parlar la directora ja estaven una mica avorrits i feien esforços per no badallar.

Després els va acompanyar a visitar l'edifici; era ple de portes i portetes, de despatxos i sales. El més divertit eren els robots que parlaven. La cafeteria era immensa, plena de refrescos i lllaminadures de tota mena. Na Xineta els va convidar a fer el vermut i després els va donar algunes idees:

—No us agradaria, dedicar-vos al transport aeri? És un camp amb molt futur... Hi ha poca gent, encara, disposada a treballar-hi. Cal fer molts estudis, dedicació...

Van quedar que es tornarien a reunir al cap de mig any, més o menys.

—No ens n'escaparem —deia en Bufinet—, ens tocarà treballar un dia o altre.

L'estornell els esperava a la porta, una mica enrabiad perquè arribaven tard. El retorn encara va ser més bruscat que l'anada.

—A mi ja m'agradaria volar, però no d'aquesta manera, la veritat. És pitjor que anar a peu. Quin destraler, aquest estornell! —es queixava la Xim.

El que en van treure, de tot allò, fou una bona amistat. Des d'aleshores, quan podien, es trobaven la Xim i en Bufinet en el Parc de Can Boixeres o en alguna placeta de Can Serra i feien entremaliadures cada dia més agosarades. La família estava una mica decebuda, creien que la Xim tornaria de l'entrevista amb una idea més precisa i definida. Però es resignaren a esperar, amb paciència. Eren, encara, nerets tradicionals, i el pas del temps no els angoixava, com als éssers humans, perquè era un fet que pertanyia al món de la natura, als canvis en les plantes i en la manera de viure dels animals, als cicles del sol i de la lluna. Un fet tranquil i necessari.

I, de fet, la Xim rumiava. Allò de volar... Uns esdeveniments propers havien de fer-la decidir, ben aviat, a emprendre la seva aventura més agosarada: poder travessar els espais amb facilitat i con-

El N HURACÀ

—INESPERAT?— SACSEJA LA CIUTAT DE L'HOSPITALET, I PART DE LES RODALIES, EN UN DIA DE MERCAT

Un matí qualsevol, assolellat, clar i tranquil, la Xim Tocaboires anava passejant, com de costum, pel Parc de Can Boixeres, avorrida i amb un ensopiment crònic. Ja eren al darrer trimestre del curs, i els de la Colla del Borinot no tenien gaire temps per fer el rodamón amb ella si volien passar curs amb una mica d'èxit.

De cop i volta, la Xim va escoltar un «psss» gairebé imperceptible, que li resultava familiar. Era un murmuri estrany, que rossolava pels senders, un so conegut i alegre.

Al Parc es començaven a obrir ja tota mena de flors. Una mallerenga blava deixava anar el seu tititit conegut i modest, els falciots havien arribat feia dies i voleiaven a gran alçada, darrera de mosquits invisibles.

La Xim parà l'oïda amb atenció, i va poder escoltar altra vegada aquell «psss», sense veure res ni ningú.

—Quí m'està fent una gracieta? Si l'exampo, em sentirà?

—He, he, he... —va poder escoltar, aleshores.

—Oh, diria, diria, que és un neret qui fa aquests sons. Diria...

—Tens bona oïda, sóc jo.

Ara la veu li arribava des d'algun lloc situat damunt del seu cap.

La Xim va alçar la vista i veié, dalt de les branques més altres

—En què?

—En metro. Un gran cuc ple d'humans que s'arrossega per sota terra. Un invent dels temps moderns. Llàstima que els neretons no en tinguem encara de la nostra mida. Aniria d'allò més bé. Només ens caldria d'anir diferents cases neretines per mitjà de galeries soterrades i posar en funcionament algun tipus de vagoneta... Fóra fantàstic, impressionant! N'hauré de parlar a la directora del IANPO!

—Però, no t'has perdut amb aquest... metro?

—I ara! M'he ficat al cistell d'una senyora que anava a mercat...

—Si que ets valent. Jo no gosaria fer-ho, això. I els teus pares, què hi diuen?

—Psss, no en saben res. Es pensen que sóc al Parc de les Planes, jugant. És que he tingut una idea d'allò més bona, ha, ha, ha... —i en Bufinet, de cop i volta, va deixar anar una bufada impressionant, que va fer trontollar una mica la Xim.

La Xim, aleshores, va recordar alguna cosa que li havia explicat l'avi. Que els Bufamuntanyes tenien la rara habilitat de provocar corrents d'aire amb una bufadeta d'allò més lleugera.

Explicaven que la seva bufera s'havia arribat a fer servir amb finalitats pacífiques, com ara, per exemple, treure la pols d'una casa, desbrossar algun lloc concret per a fer-hi una edificació, o moure núvols de lloc, segons les necessitats de pluja. Els Bufamuntanyes i Bufaneus eren originaris dels cims més alts de les més altes muntanyes, però, desgraciadament, molts d'ells també s'havien vist obligats a emigrar.

—En podríem fer una de grossa, avui. Eh, Xim? Una bufadeta entremaliada...

En Xim deduí, per les paraules del seu amic, que no tots els Bufamuntanyes utilitzaven sempre la bufera amb finalitats exclusivament pacífiques.

Des que s'havien conegut, en Bufinet havia anat alguna vegada a casa de la Xim a jugar, encara que a la família Tocaboires no els feia pas gaire gràcia que la noia s'hagués buscat un amic desvagat com aquell.

Amb en Bufinet, els horitzons de la Xim s'havien eixamplat força.

Ara ja no podia comptar tant amb els Borinots, tenien feina d'escola, els seus pares no els deixaven sortir gaire a fer el rodamón i, quan anaven al Parc, sovint jugaven a coses en les quals ella no podia participar: a futbol, a cavall fort, a saltar la goma... A més a més, ara la Roser tenia un ordinador i tota la colla es presentava moltes tardes a casa d'ella a passar l'estona fent dibuixets i matant mosquits damunt d'aquella pantalleta. La Xim hi havia anat un parell de vegades, però s'hi avorria com una ostra. I els Borinots, passada la novetat de conèixer una nereta de veritat, ja no li feien tant de cas com abans.

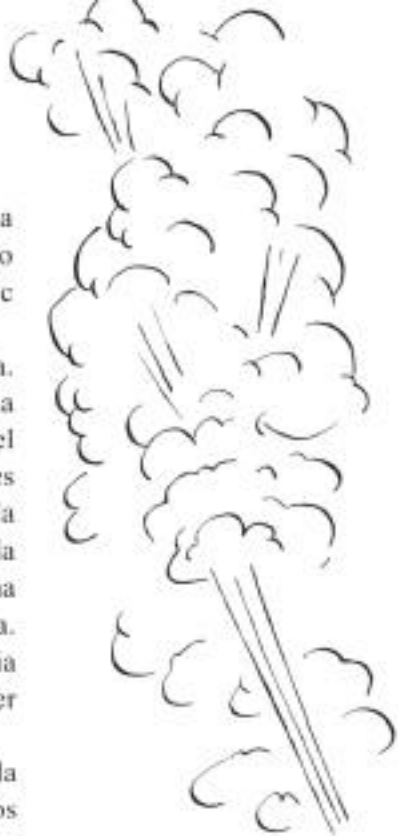
En Bufinet era molt agosarat, i la Xim, un cop aclimatada a la nova ciutat, no li anava pas al darrera. Plegats eren capaços d'allunyar-se del Parc, de córrer amunt i avall, de donar voltes pels carrers plens de gent i de perills de l'Hospitalet, d'explorar placetes i parcs i de ficar-se pels racons més amagats i difícils.

En una d'aquelles escapades havien descobert que, cada dimecres, al Parc de les Bòbiles, entre Esplugues i l'Hospitalet, s'hi celebrava un mercadet molt animat. Els carrers que envoltaven aquell lloc s'omplien de parades de tota mena de coses: llençols, jerséis, cassoles, edredons, flassades, mitjons, culleres, arracades de llauna i moltíssimes coses més.

En Bufinet li va comentar que aquell dia era dimecres, quina xamba, podien arribar-se al mercat a fer un volt, a veure les parades. Així que tots dos, molt animats, se'n van anar ciutat amunt, cap a les Bòbiles. Els venedors de fruita i d'olives es col·locaven en una esplanada molt enlairada, i des d'allà es podia dominar tota l'extensió del mercat. En Bufinet, —la Xim ho va copsar de seguida—, en duia alguna al cap, ja que li va comentar en veu baixa, quan van arribar:

—T'ho imagines, oi?

En Bufinet es va esmunyir fins a col·locar-se entre unes cistelles de maduixots. Des d'allà dins va començar a fer unes bufadetes

suaus, lleugeres, talment la brisa marina d'un dia encalmat. Les veles de les parades de la part de baix van iniciar una dansa lenta, imperceptible. Després, va bufar una mica més fort. Aquesta vegada les veles es van bellugar visiblement, i les coses de menys pes iniciaren una tímida elevació. Els venedors, intrigats, miraven el cel i s'espavilaven per fixar amb agulles d'estendre i cordills els materials exposats per a la venda.

La Xim ja en tenia prou. La cosa es podia complicar. Però el Bufamuntanyes semblava encantat amb el resultat de la seva bufera. Va continuar bufant més i més. Ben aviat el cel es va omplir de cobrellits i mocadors, de jerseis i jaquetes, bufandes i mitjons. Els plats i les olles rodolaven pels carrer, les capçades dels arbres eren plenes de vestits i pantalons que penjaven com senyeres al vent, els tebeos i contes s'estripaven en l'aire, les caixes de sabates i espadenyas s'allunyaven cap a l'horitzó, els venedors i venedores corrien i corrien darrera les seves pertinences, i entre la gent que comprava... hi havia de tot.

Algunes persones intentaven d'ajudar i recollien el que podien, per tal de tornar-ho als seus amos i mestresses, que estaven a punt de desesperar-se. Però d'altres —el món dels humans i les humanes era així, pensava la Xim— aprofitaven l'ocasió per fer seu, sense escrúpols, tot allò que els queia a les mans inesperadament, i hi havia qui fins i tot s'estirava dels cabells amb algun competidor que cobejava el mateix.

Durant uns quants dies les notícies de la ràdio, les televisions privades i públiques, els diaris, tots els mitjans de comunicació, en general, es feren ressò d'aquell estrany huracà. Els titulars de la premsa esmentaven, en lletres de molle, aquell esdeveniment. La televisió va interrompre la seva programació habitual per fer-hi una referència ben extensa.

Ningú no s'explicava com havia passat. Ningú no en sabia les causes. Cap meteoròleg no ho havia previst. Molta gent des-
aprensiva va aprofitar l'ocasió per quedar-se amb roba i estris que havien voleiat durant la ventada. I les autoritats, davant les queixes dels venedors i venedores, estudiaven la manera de poder indemnitzar els perjudicats, declarant el fet com a sinistre imprevist. Es demanaven investigacions, responsabilitats...

Però, qui podia saber què hi havia, al darrera de l'huracà? La colla del Borinot va restar meravellada, quan la Xim els ho va explicar, i encara que eren uns bocamolls, ningú no se'ls creia, quan explicaven que tot plegat era l'obra d'un neret bufador.

Els pares de la Xim i els d'en Bufinet bé prou que s'ho van olorar, tot plegat. I aquella amistat es va haver d'interrompre per decisió general. És clar que, de tant en tant, els nerets es trobaven clandestinament, i encara que van projectar un gran nombre d'aventures, de moment, es van haver de quedar en foc d'encenalls.

AVIONS, NÚVOLS, I UNA MATÈRIA LLEFISCOSA. I TOT PLEGAT EN L'INTERIOR D'UNA ESCOLA HOSPITALENCA PLÀCIDA I TRANQUIL·LA

La professora anava explicant, amb molta paciència, la diferència entre un nom, un verb i un adjectiu qualificatiu.

En Xevi tenia les mans sota la taula i doblegava un paper blanc, sense mirar allò que feia, cosa que tenia molt de mèrit.

El resultat del seu treball secret va prendre forma lentament. Finalment en devia quedar del tot satisfet. Va tornar a posar les mans sobre la taula i fins i tot va donar una ullada al llibre que tenia obert.

Alguna cosa, però, li va fer repetir l'acció misteriosa. Estirà un full blanc de dins d'una carpeta una mica suada, a la tapa de la qual havia enganxat una fotografia d'un conjunt de rock and roll i va tornar a reprendre la seva tasca papiroflèxica fins que la mestra el va enxampar:

—Què fas, Xavier? Avions, altra vegada? Ja us he dit, i repetit, que els avions els podeu fer quan no tingueu feina, quan hagueu acabat els deures, quan sortiu al pati, però no pas ara!!!

I agafant-li la col·lecció completa d'enginyers voladors, que en Xevi tenia amagada al calaix de la taula, els va rebregar tots, sàdicament, per dipositar-los dins de la paperera amb una gran satisfacció. El pensament d'en Xevi no es podia escoltar però la seva mirada

era expressiva: odi furibund contra la mestra. Li va durar poc, però. No era rancuniós, i, sobretot, es tractava d'un xicot molt perseverant i tossut, obstinat amb totes aquelles activitats que li feien el pes.

Així que, quan tots els altres començaren a destriar verbs, noms i adjectius, aplegats en un conte popular que ja se sabien de memòria, ell va treure un altre full, immaculat i blanc, per tal de continuar amb la seva activitat artística.

La mestra se'l va mirar de cua d'ull, però no va dir res. Pagava més la pena deixar-lo, no posar-se nerviosa. Mentre feia avionets no se li acudien coses pitjors, i tampoc no en trauria l'entrellat, en Xevi, de tot allò dels noms i els verbs, per molt que li ho expliquessin i repetissin.

Aquella moda dels avions s'havia iniciat feia dies. Van començar un o dos xicots de la classe, i després s'havia anat encomanant a la resta dels nois. Finalment, també les nenes van incorporar-se a la febre aeronàutica.

—Almerys és una cosa una mica... educativa —comentava el professorat, amb resignació—. Fan treballar les mans, i el cervell...

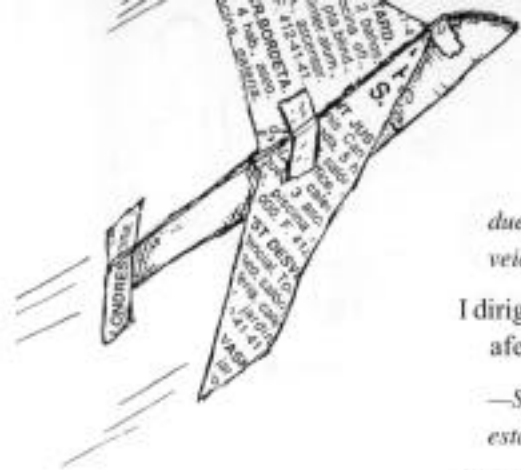
El cervell ja el feien treballar, ja. En els quinze dies que feia que durava la moda, els avions havien passat per diferents modalitats, cada vegada més complexes. Primer descrivien trajectòries breus, rectilínies. Més endavant, semicercles modestos. I ara ja dibuixaven en l'aire recorreguts el·líptics i retornaven, com un bumerang, a les mans dels seus llançadors.

La mania dels avions feia que l'alumnat no es concentrés en res més. A qualsevol hora del dia tenien un full de paper a les mans, a punt d'encetar un nou invent volador. I encara que es va prohibir de fer enlairar els aparells en plena classe, era freqüent que el zel d'algun fabricant molt especialitzat l'impel·lis a provar el seu invent en el moment menys adequat.

Aquell dia la mestra estava molt contenta. A mig matí la porta es va obrir i un xicot prim, amb cara de no haver trencat mai cap plat i d'estar una mica a la lluna de València, va entrar a l'aula. Els nois i noies es van començar a donar copets de colze, es van fer l'ullet, «a aquest li prendrem el pèl amb facilitat», pensaven.

—Us presento en Marcel. És un professor que em substituirà durant

dues setmanes ja que, com deveu saber, em caso aquest diumenge. Ja veieu que és jove, amb moltes idees. Espero que no el feu enrabiari...

I dirigint-se a «l'aprenent», com el van batejar ben aviat els alumnes, afegí:

—Són uns nens i nenes una mica trapelles, però excel·lents. Crec que estaràs molt bé amb ells.

L'endemà, en Marcel, ple de decisió i seguretat en ell mateix, carregat de fitxes didàctiques i amb molt bones intencions, es va decidir a començar a explicar matemàtiques. Era un mati clar, gairebé estiuenc, massa càlid per tenir uns infants com aquells tancats a l'escola.

Mentre el xicot estava girat de cara a la pissarra, escrivint unes divisions amb decimals, un avió de paper, model coet aeri, es va dirigir cap al seu clatell. Es va tombar tot seguit, enutjat, però no va aconseguir veure res de sospitós.

Al cap d'alguns minuts, un parell d'avions més varen creuar la classe, feren mitja volta, i van sortir per la finestra, oberta de bat a bat.

—Vull saber qui ha estat. M'heu de dir la veritat, la sinceritat és un dels valors més importants, etc. etc.

En Lluís va aixecar la mà, més que res per interrompre el discurs, que podia ser llarg i feixuc.

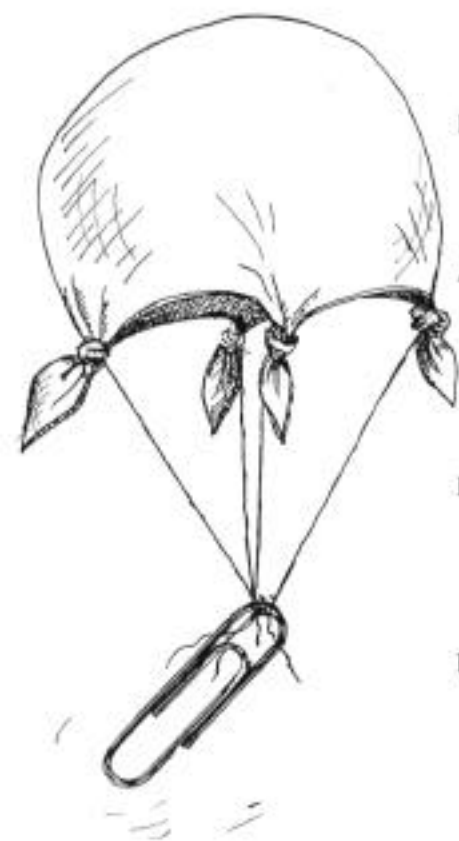
—Ah, tu, eh? Bè, per ser la primera vegada no passarà res, però no hi torneu.

El mati va continuar, plàcid. Una mica monòton, estranyament tranquil. Per tal de donar confiança als nens i nenes, al cap d'una estona, en Marcel digué:

—Potser he estat una mica dur, veig que en sabeu molt, de fer avions. A veure, a veure, qui n'ha fet més? Ja me'ls podeu ensenyar.

Una desena de mans, commogudes pel detall de «l'aprenent» van treure el seu avió particular, i el deixaren anar. En Marcel no es va poder estar de dir:

—No, no, no, això sí que no. A la classe no es poden fer volar, només vull que me'ls ensenyeu...

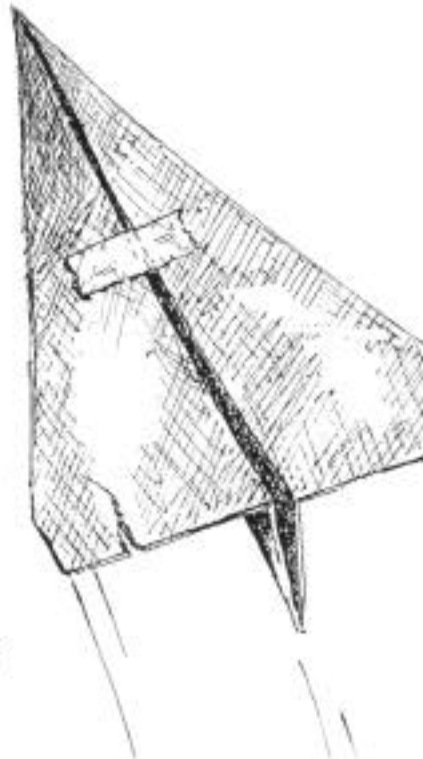
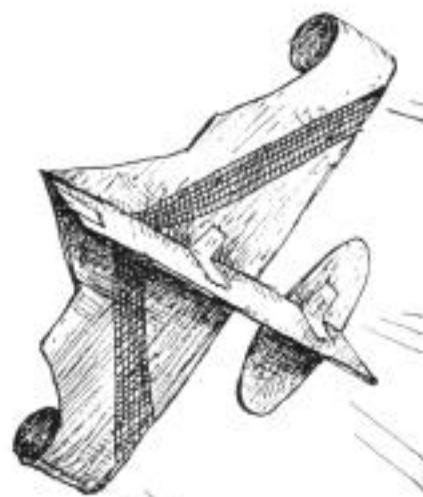

—Volen molt bé, estan molt ben fets. Es una cosa totalment científica. Ara ja estem acabant els deures, Marcel. Ens has explicat tan bé la lliçó i ho hem entès tan meravellósament que podríem disposar d'una estoneta per fer avions —explicava la Roser, amb veu tendra, mentre en Marcel somreia, afalagat per aquella tirallonga de lloances, emeses per aquella alumna tan espavilada i bufona.

Aquell somriure va ser la seva perdició. Interpretat, per la majoria, com una aprovació implícita de l'avarada d'objectes voladors, de sobte sorgiren avions de tot arreu. Cadascú va treure de la motxilla, de la butxaca, de sota la taula, de dins de la sabata o del folre del llibre de matemàtiques avions i més avions. Avions de paper de diari, de cartolina, de paper d'emballar, de paper de barba, de paper xarolat. Avions pintats amb retoladors, decorats amb enganxines, avions amb forma de dirigible, avions supersònics, aeroplans, platets voladors, avions d'ales amples, avions tipus coet-que-va-a-la-lluna, avions de disseny avançat... La majoria s'enlairaven, travessaven la classe, s'allunyaven cap al pati, cap al Parc de Can Boixeres, o bé donaven una volta i retornaven a les mans dels seus constructors i constructores. El terra s'anava omplint d'avions de paper trepitjat, destruïts en el seu viatge efímer, però era ben bé igual, ja que de tot arreu en sorgien més i més, de tots els colors i de totes les mides.

En Marcel, desesperat, intentava d'aturar aquella invasió, renyava, suplicava, amenaçava. Però la disbauxa més absoluta s'havia apoderat dels alumnes. Les noies i els nois pujaven a les taules i cadires per tal de procurar que volessin millor els avions que acabaven de fer. D'altres arrencaven fulls i fulls de les llibretes de llenguatge per no haver d'aturar la producció creixent de material.

Una professora de l'aula del costat, intranquil·la davant la remor que venia d'aquella classe, va obrir la porta i es trobà el pobre Marcel, literalment ensorrat sota d'una muntanya d'avions de paper, mentre centenars d'esquadrons organitzats solcaven l'aire camí de l'aventura. Allò que no va veure ningú, excepció feta d'alguns observadors privilegiats —aquells que pertanyien a la colla del Borinot— fou a dos personatges minúsculs, que contemplaven, interessats, des de la finestra, aquella bogeria voladora. Tots dos bufaven i bufaven, empenyien amb força

aquells ultralleugers casolans, i quan paraven de bufar, aplaudien, molt emocionats, el moviment interminable d'aquells artefactes singulars.

—Ja ho veus, una bajanada, i tots castigats. Sense pati fins a final de curs! Sort que queda poc temps! I tot a causa d'una activitat tan científica, tan instructiva com aquesta. Fins i tot a mi, A MI, M'HAN CASTIGAT -explicava la Roser, ofesa i enutjada. La Xim ho escoltava, contenta. Li havia agradat molt, aquella història dels avions. Feia poc que havia après a bufar força correctament, gairebé tant com el seu amic. Per tractar-se d'una cosa improvisada, sense gaire premeditació, havia anat molt bé. Ara els de la colla estaven molt empipats, volien que la Xim els ajudés a organitzar alguna revenja contra el professorat, que havia estat tan injust i cruel amb uns pobres i innocents infants.

—La resta de «profes» i «senyus» s'ho hauria pres d'una altra manera, ja hi estan acostumats, a aquests afers. Són aspectes normals de la convivència diària, però «l'aprenent» no hi està avesat, i va protestar molt... —explicava la Bel.

—Hauríem de desenvolupar una acció especial. Com ara allò dels animals... Una mena de comiat de les trapellereries, ara que s'acaba el curs —comentava en Xevi, mentre contemplava unes aranyes peludes que s'enfilaven per les branques d'una acàcia.

—Una cosa que fes riure i, al mateix temps, inofensiva —deia la Roser. I afegia, per tal que quedés clara la seva visió de l'afar:

—Ja sabeu que jo no sóc gaire partidària d'aquesta mena de coses, però m'han ofès, iestic d'acord a dur endavant una acció contundent.

La Bel va aixecar la vista de terra. Amb el dit va assenyalar cap a un racó del camí, per on un parell de llimacs s'arrossegaven tranquils i lents cap a uns matolls de plantatge.

—Tinc una idea fabulosa —féu la Xim, misteriosa. Avui parlaré amb uns quants amics i demà us informaré de les meves gestions.

Tots es van mirar amb complicitat. Més o menys tothom barrinava per on podia anar el projecte. I era molt més divertida la programació d'activitats que no pas el desenvolupament final de tota l'operació.

Al cap d'uns quants dies, la Xim i en Bufinet es trobaven, de bon matí, en un racó discret del Parc, mentre esperaven que els de la Colla els passessin a recollir per anar amb ells a l'escola.

Aviat arribaren en Lluís i en Xevi, i els neretons es van encabir dins de les seves motxilles. A l'aula es col·locarien en l'interior d'una vella caixa de cartró que contenia paperots de coloraines per fer treballs manuals.

La caixa era grossa, i al fons hi havia una mica de pols, cosa que féu esternudar la Xim i en Bufinet. Però, per sort, ningú no es va adonar de res, i els esternuts quedaren diluïts en la remor general de les converses.

En Xevi, de tant en tant, s'acostava al pot de sabó i hi anava dipositant uns paquets sospitosos, unes bosses de plàstic molt ben lligades.

—Que ningú surti de classe per a res, hem de tenir prudència, les coartades han de ser... perfectes —li deia la Xim, prudent.

Al migdia, com sempre, els nens i les nenes se'n van anar a dinar. La Xim i en Bufinet havien explicat a les seves famílies que passarien el dia plegats, al Parc, ja que feia temps que no podien jugar junts i a l'estiu s'haurien de separar, car les famílies neretes volien aprofitar les vacances per anar a visitar parents. S'havien emportat uns entrepans de mantega de gerds en conserva, i unes cantimplores plenes d'aigua de comí.

Van menjar-s'ho tot en un tres i no res i es dedicaren a fer un passeig per tota l'escola, carregats amb les bosses misterioses. Després, en Bufinet va mirar per la finestra.

—Uf, no recordava que a aquesta hora hi havia dues entrevistes. Vosaltres deveu ser, sí, en Bufinet i na... Xim Tocaboires. Us ha atès bé, en Vis Metàl·lic? Suposo que sí. De fet està programat per distreure els visitants, si jo faig salat. Havia anat a esmorzar una mica, hem muntat una cafeteria molt moderna, a l'edifici, després us l'ensenyaré. I sempre em trobo amb gent coneguda, persones que aprofiten per fer-me alguna consulta. Tenim tanta feina, aquí!

Na Xineta parlava com una metralladora. Semblava que no necessités respirar. Aquella era una característica ben estranya, ja que els nerets i neretes acostumen a parlar pausadament, raonant molt tot allò que diuen, a poc a poc. Semblava que les coses estaven canviant molt de pressa.

Somrient, na Xineta va prémer algun botó en el cos del robot secretari, i aquest va recitar:

—Si esteu avorrits podeu escollir entre les següents opcions de conversa: us puc parlar de geografia, del món dels humans, de botànica, zoologia, filosofia, matemàtica... També us puc oferir música clàssica, moderna, futurista, tota mena d'esports. Si us estimeu més dibuixar, pintar o escriure, us puc proporcionar el material adient...

—Veieu? —deia na Xineta, orgullosa del seu artefacte particular—. És una meravella, ho pot fer gairebé tot!

La directora del IANPO els féu passar a un despatx. Des d'una finestra molt gran es podia veure la muntanya, la ciutat de l'Hospitalet i, al fons, un mar blau i lluminós.

—Ja veieu. Utilitzem les mateixes construccions dels humans, racons que ells no aprofiten. Fem passadissos interiors en els seus edificis... És totalment segur, ells no ens poden veure i nosaltres, a ells, sí. I construïm amb materials d'allò més sofisticats, fils d'aranya sintètics, visibles solament des de l'interior. Bé, no ho entendríeu. Sou molt joves, us cal estudiar molt per tal d'accedir al coneixement de les noves tecnologies. I em sembla que vosaltres no sou pas uns estudiants massa reeixits.

Van parlar molta estona amb ella, i na Xineta els va ensenyar un munt de catàlegs on s'enumeraven les moltes possibilitats professionals de futur que s'anaven desenvolupant en el món dels éssers fantàstics. Insistí en la necessitat de treball i d'estudi,

d'aquell immens desastre amb una gran animació.

El professorat, després dels tres dies en què es va tancar l'escola per fer-hi una bona neteja, intentà de buscar al fet explicacions coherents i científiques. L'alumnat no podia haver fet tot allò. Potser la contaminació ambiental, la degradació del material de construcció de l'escola, la humitat. Un dels professors, expert en ciències naturals, assegurava que aquella matèria relliscosa era gairebé exacta a les baves dels llimacs o dels cargols i que, per tant, potser a dins de l'escola hi havia alguna plaga d'aquell tipus d'animals.

—Abans la invasió i ara això. Doncs de cargols i llimacs no n'hem vist cap —deien la resta de mestres.

Els avions de paper, però, no tornaren a volar per les classes. Els darrers dies del curs foren tranquils. Els nens i nenes es comportaven admirablement, les notes van ser molt més altes del que s'esperava, i tothom va reconèixer que, malgrat els estranys incidents que havien passat durant aquell curs —invasió d'animals, huracà al mercat dels dimecres i, finalment, les boires i els mocs— tot havia anat molt bé i l'alumnat millorava un dia rere l'altre.

Gairebé tothom se n'anava a estiuejar a casa dels avis, o dels oncles, al càmping o al terreny, o bé de colònies. En Lluís, però, tenia tota la família a l'Hospitalet, i a més a més el seu pare feia poc temps que havia trobat una bona feina, després d'haver estat durant un temps a l'atur. Així que les perspectives eren negres, ja que anar a estiuejar al bloc de la cantonada, on vivien els avis, no es podia prendre en consideració seriosament. S'hauria d'apuntar a piscina, al casal del barri, a fer treballs manuals, a dibuixar còmics...

Per tot plegat, la Colla del Borinot estava una mica deprimida. L'estiu, alegre i clar, ja era a sobre, i aquella estranya tristor que provoquen les vacances en els alumnes amants —a la seva manera— de l'escola, com eren ells, els amava de sentiments nostàlgics.

—Sabeu què? No tinc pas ganes que s'acabi el curs. Trobaré a faltar l'escola, el parc. L'estiu és molt llarg. Allà, al poble, m'avorreixo com una ostra —deia la Roser.

—Tu, almenys, tens poble -feia en Lluís.

—Ja cal que t'espavilis a repassar, Lluís. Aquest curs has passat pels pèls. I, la veritat, encara que l'estiu és llarg, el temps passa ràpid —afegia la Roser, que pensava ja en les entremaliadures que farien el curs proper, sempre, això sí, amb cultura i educació.

La Bel estava contenta, ella se n'anava de càmping, a la muntanya i a la platja, i sempre s'ho passava d'allò més bé.

—L'any que bé seré un alumne molt millor que tu, treuré excel·lent en tot, penso «empollar» d'allò més —assegurava en Lluís a la Roser, per fer-la enrabiatar.

—Au, au, au —li replicava en Xevi. No facis el fatxenda, ja m'agradarà veure-ho, això.

La Xim es va enfilat sobre la mà de la Roser. Amb tot aquell afer de les baves de llimac i les boires, no s'havia pogut dedicar a un altre aspecte de la qüestió que la tenia molt interessada

—M'hauríeu d'ensenyar a fer avions d'aquells, de paper, abans no marxeu tots d'estiuéig...

E PÍLEG HOSPITALENC: LA GRAN DECISIÓ DE LA XIM

Fou un curset intensiu i accelerat. En tres o quatre dies la Xim Tocaboires dominava ja l'art de l'aviació amateur. I com que els artefactes eren fets a la seva mida, van començar a provar, amb ajuda de la Colla del Borinot, i d'en Bufinet, que hi aportava la seva bufera, si era possible de viatjar-hi. Es van donar alguna patacada —benigna— i van arribar a dominar la tècnica de l'aterratge amb tota perfecció, però els materials eren senzills, i els artefactes de poca durada.

Aquell estiu tota la família Tocaboires va fer un viatge, en estornell, per tal d'anar cap al nord, a visitar els altres avis i molts parents esquitxats per muntanyes i valls. Però a finals d'agost, quan els dies ja s'escurçaven visiblement, la Xim i en Bufinet van tornar a parlar amb na Xineta Raulins, que els assessorà explicant-los els llocs on podien trobar materials adients i personal especialitzat, i els llibres que podien consultar a la biblioteca del IANPO. També la Roser es va passar moltes tardes a la biblioteca de Can Sumarro, buscant llibres sobre el tema, sobre aeromodelisme, sobre aeronàutica en general. I entre unes coses i les altres, els avions van anar evolucionant, i els van anar fent amb materials molt més resistents que no pas el paper i la cartolina.

En Lluís es va informar a l'Ajuntament, per tal d'esbrinar si en algun lloc es feien cursets sobre la matèria, i el van adreçar a l'Aula de Cultura, on hi havia un especialista en aquelles qüestions, que donava xerrades al jovent. La Xim, sempre amagada a la seva butxaca, acompanyada sovint pel Bufinet, va poder seguir també totes les explicacions i activitats.

Quan ho va tenir tot ben lligat, després d'anar i venir del IANPO i d'esmerçar molts estalvis en estornells llogats, un dia, al vespre, al començament de la tardor, tot sopant, anuncià a la seva família:

—Pares, avis, germans i germanes, ja sé a què em dedicaré. Seré aviadora i astronauta.

—Oh, però d'això no hi ha ningú que te'n pugui ensenyar, filla meva
—feia la mare, amoïnada.

—I és perillós! —s'exclamava l'avi.

—I potser faràs una mala competència a tots els ocells que es dediquen
al transport aeri... —insistia el pare.

—Tot està previst. Els estornells-taxi es dediquen a això per tal de fer
un favor als nerets, però ni en tenen necessitat ni els agrada. Ells, el
que desitgen, és volar lliurement, fent dibuixos en el cel. Igual que les
guineus i les llebres, que ja estan tipses d'haver-nos de carretejar amunt
i avall.

I seguidament encetà un llarg discurs. La Xim, gràcies a les xerrades
amb la Roser, havia millorat molt el seu vocabulari habitual.
La Roser fins i tot li havia regalat un diccionari de sinònims
molt petit, a la mida dels nerets i neretes, i la Xim se l'estava
aprenent de memòria.

—Oh, que bé parla, ara, aquesta noia! —deia l'àvia, emocionada.

Què s'hi podia fer? Els temps canviaven i la joventut neretona
volia ser moderna, avançada, viure d'una altra manera. Potser,
tot plegat, ompliria d'embolics la plàcida vida de la seva
comunitat, però no se'ls podia pas prohibir que ho intentessin.
Els viatges dels nerets i neretes havien de fer un gran canvi, i
moltes altres coses, també.

Si algú travessa el Parc de Can Boixeres a les hores en què les
escoles són tancades o en qualsevol dia de festa, podrà veure
una colla de nenes i nens que es dedica a fer volar avions, en un
espai habilitat per a l'aeromodelisme més avançat. L'Ajuntament
de la ciutat, davant la creixent afecció a aquesta activitat, ha
destinat una zona del Parc a aquesta pràctica. El que ningú, ni
el mateix batlle, ni els regidors, poden saber, és que en aquells
avions, fent provatures, hi viatja la Xim Tocaboires, una dels
nombrosos nerets i neretes urbans que han anat colonitzant,
sense que ningú —excepció feta de la Colla del Borinot— se
n'hagi adonat, les places i parcs de la ciutat de l'Hospitalet.
Sovint, la Xim va acompanyada d'en Bufinet, el seu amic. Tots

enlairar-se més i més. Potser, fins i tot, arribar als estels llunyans i a les galàxies misterioses. De moment, però, només travessen la ciutat de nord a sud i de llevant a ponent, des de Sant Pere Màrtir fins gairebé el mar, i des de Barcelona fins a Cornellà i Esplugues.

Però hi ha d'altres novetats. Les germanes de la Xim són les principals impulsores de la primera emissió televisada per a neretons, amb un programa especial, preparat acuradament: recital de cançons, teatre, desfilada de modes. Els dos germans també realitzaran emissions televisades: l'un parlarà de les noves tendències en l'educació de nerets i neretes i l'altre sobre qüestions artístiques, és clar.

En pocs anys els neretons i neretones canviaran molt: vestits, costums, desplaçaments... Hi ha una cosa, però, que no tenen encara gaire clara, i és la col·laboració amb els éssers humans. Malgrat que na Xineta Raulins ha establert alguns contactes amb gent de bona voluntat que la pot ajudar a desenvolupar el seu Institut, hi ha encara —i no sense motiu— força reticències. Es fa difícil pensar que la vida dels éssers fantàstics es pugui mantenir durant gaire temps com fins ara. Els Tocaboires potser cada dia seran menys Tocaboires i tocaran més de peus a terra.

La mare, la Sila Tocaboires, està enllestint un llibre de poemes on parla de la ciutat on viuen ara —l'Hospitalet—, i de moltes altres coses. Fins i tot també del neguit que li produeixen tants canvis. Hi diu, per exemple, coses com aquesta:

«Encara que enyorem l'antic passat,
i els temps llunyans de les rondalles velles,
ha arribat el futur, inesperat,
però som més a prop de les estrelles».